

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національний педагогічний університет імені
М. П. Драгоманова
Наукова бібліотека**

Підготовка майбутнього вчителя

*Бібліографічний покажчик
дисертацій, які захищені в НПУ імені М. П. Драгоманова*

Київ - 2012

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національний педагогічний університет імені
М. П. Драгоманова
Наукова бібліотека**

Підготовка майбутнього вчителя

***Бібліографічний покажчик
дисертацій, які захищені в НПУ імені М. П. Драгоманова***

Київ - 2012

УДК 378.091.12-051
ББК 74.58
ПЗ2

*Рекомендовано до друку Вченою радою університету,
протокол № від....*

*Наукова редакція: Л. В. Савенкова, к.п.н.
Укладач бібліографічного покажчика: Н. І. Тарасова
Бібліографічна редакція: О. А. Кадіна, Г. І. Шаленко*

ПЗ2 Підготовка майбутнього учителя : бібліографічний покажчик дисертацій, які захищені в НПУ імені М. П. Драгоманова. 1956-2011 рр. / укл. бібліогр. покажчика: Н. І. Тарасова; Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Наукова бібліотека. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – 82 с.

УДК 378.091.12-051
ББК 74.58

С Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2012.

***Віктор Андрущенко,
ректор НПУ імені М. П. Драгомианова***

Ідея вчителя

Важко переоцінити роль учителя в суспільстві, хоч би які вітри змін у цьому суспільстві не панували. Бо саме вчитель покликаний формувати особистість людини для майбутнього. Він, за мудрим зауваженням Григорія Сковороди, не той, хто когось чогось навчає, а той, хто допомагає людині стати самим собою.

Професія вчителя вічна, як світ, і в усі часи вона вимагала, щоб педагог, усвідомивши себе як людську особистість, як вихователя і як фахівця-предметника, щедро сів вічне, добре, справедливе, а з часом — збирав врожай у вигляді своїх учнів — талановитих, великих і достойних громадян незалежної держави.

Процес формування вчителя включає в себе всі зазначені аспекти. З ними ж пов'язані й основні вимоги, що ставляться до вчителя. Втім, оцінка вчителем себе як особистості починається з першого заняття і триває все життя — така специфіка учительської праці. В нашому університеті ми відверто говоримо студентам: «Дорогі друзі, ви обрали чудову, дуже важливу для суспільства професію вчителя, яка, на жаль, не шанується в суспільстві належним чином. Та з часом її громадська значущість неодмінно

зросте. А зараз спробуйте розібратись у своїх власних перевагах і недоліках, бо Вам належить виконувати благородну місію — формувати в дітях духовність». Адже вчитель щорічно продовжує себе в учнях, передаючи їм свої знання та ідеали. Якщо ж він сам відстає від новітніх досягнень науки, не прагне до удосконалення власної особистості, то його слабкі сторони також перейдуть до вихованців. У цьому — величезна відповідальність педагога.

Друга ідея формування особистості вчителя проводиться через орієнтацію на національне виховання. Ми — українці, у нас є своя історія, багата культура, свої традиції виховання та освіти, і молоде покоління має їх знати й любити.

Третій аспект базується на постійному збагаченні студентів знаннями, розширенні загального кругозору, наукової картини світу, формуванні високої світоглядної культури.

Все це вимагає впровадження нових підходів до організації навчально-виховного процесу у педагогічному університеті: його базовою складовою повинні стати сучасна наука і соціальна практика, новітня методика, педагогічна майстерність і високі педагогічні технології. Такі технології активно розробляються в Національному педагогічному університеті.

Сьогодні університет утвердився як науковий і освітній центр сучасної вищої педагогічної освіти України. За 58 педагогічними спеціальностями у ньому навчаються понад 14 тисяч студентів з усіх шкільних предметів. У складі майже тисячного корпусу викладачів працюють 140 професорів і 19 академіків, біля 400 кандидатів наук, доцентів, понад 50 — заслужених діячів науки і техніки, заслужених працівників освіти та культури. Ми пишаємося тим, що серед викладачів університету є Герой України академік Анатолій Авдієвський, Лауреат державної премії України академік Микола Шкіль. Наші викладачі забезпечують високий рівень освіти, завдяки чому диплом Драгоманівського університету є конвертованим і визнається в усіх країнах, з якими Україна підписала Лісабонську конвенцію. Багато наших

випускників, працюючи за кордоном, прагнуть зробити свій внесок у науковий потенціал країни й піднести її міжнародний престиж. Саме це я називаю державністю — бажання скрізь приносити користь Україні, примножуючи її славу, незалежно від того, куди тебе кине доля.

В учительській справі вирішальну роль відіграє психологічний аспект, через який молоді педагоги-початківці часто змушені визнавати свою професійну неспроможність. Недарма кажуть, що коли на інженера можна вивчитися, то вчителем треба стати. І це один з мотивів, через які дехто з випускників не може працювати у школі. Ми намагаємось запобігти цьому. Відтворюємо психологічне навчально-педагогічне середовище, пройшовши горнило якого майбутній вчитель формує в собі потребу бути вчителем, відчуває внутрішній інтерес до цієї професії і, не зважаючи на обставини, вже ніколи не зрадить вчительському покликанню. А причин для цього більш ніж достатньо. Серед них відсутність нормальних умов для роботи молодих фахівців у школі, невисокий соціальний статус професії і дуже низька зарплата. Тому з 1800 випускників нашого університету працювати за фахом починають близько 70-75%. На периферії стан дещо кращий, оскільки студенти, направлені на навчання районними та обласними управліннями освіти, в своїй більшості повертаються туди на місце призначення. А головною причиною дефіциту вчителів я вважаю низьку зарплату. На сьогоднішній день вона не відповідає інтелектуальному внеску, виснажливій роботі і відповідальності, яку покладає на вчителя навчально-виховний процес. Не може людина творчо працювати за 200-250 гривень, і державні 15-20% надбавки проблеми не вирішують. Тому треба шукати можливості для повноцінного збільшення зарплати вчителів. Окремі приклади вирішення цього питання за ініціативою органів місцевого самоуправління є. Нещодавно в нашому університеті проводилася колегія Міністерства освіти та науки, в роботі якої крім представників сфери освіти брали участь губернатори багатьох областей України. На ній було повідомлено, що в деяких регіонах (у Чернігівській, Черкаській областях та ін.) педагогам

доплачують 30-40% з місцевого бюджету. Завдяки меру Києва Олександром Омельченку така доплата існує і в столиці. Це добрі починання, але в масштабах країни їх недостатньо.

Зараз ми в університеті розробляємо модель соціальної підтримки вчителя, яку найближчим часом винесемо на громадське обговорення. Суть її полягає в тому, що в умовах, коли держава не може дати вчителю більше, ніж вона дає, його зарплата має складатися з двох частин. Одну забезпечує держава, іншу — суспільство, залучаючи, наприклад, кошти благодійних фондів, можливості батьків, або використовуючи різні інші форми підтримки. При цьому треба суворо стежити, щоб всі надходження використовувалися за призначенням, саме для підтримки вчителя, а не розкрадалися.

Незважаючи на те, що професія вчителя не гарантує забезпеченого життя, кількість бажаючих вступити до педагогічного університету не зменшується, і конкурс не падає. Загальний показник по університету цього року був досить пристойним — 3,8-4 людини на місце, а на деякі спеціальності ще вищий. Найпопулярнішим факультетом залишається факультет іноземних мов — 12 осіб. Інтерес абітурієнтів до нашого вузу пояснюється просто — високий рівень теоретичної і практичної підготовки та якість освіти.

Як відомо, з ініціативи Президента України сьогодні в Україні здійснюється широкоформатна освітня реформа. Міністерством освіти і науки розроблена і активно впроваджується Національна доктрина розвитку освіти XXI століття. Як підкреслює міністр Василь Кремень, йдеться про становлення нової філософії освіти, її радикальну модернізацію.

У цьому зв'язку перед нами постають стратегічні і тактичні, внутрішні та зовнішні завдання. Не зменшуючи ролі і значення інших педагогічних закладів України, зазначу, що інноваційні зміни у царині педагогічної освіти і науки має очолити саме Драгоманівський університет. Перше і

головне — модернізація змісту педагогічної освіти. Ми повинні готувати конкурентоспроможного вчителя, адаптованого до ринкових і демократичних перетворень, здатного жити й творити в інформаційному суспільстві, глобальному світовому середовищі, бути громадянином світу і, одночасно, відданим патріотом української держави, речником національних інтересів.

Як відомо, у минулому вчителя готували як провідника нормативного, парадигмального наукового знання. Золоте правило дидактики забороняло нести в школу знання, які не отримали достатньої наукової та практичної апробації. Але ж інформаційна революція подвоює, а то й потроює знання практично щорічно. Отже, те, що вчитель дасть учню сьогодні, завтра виявиться застарілим. Тому треба змінити саме бачення підготовки майбутнього педагога: по-перше, «виводити» вчителя на гребінь наукового знання, по-друге, навчити його навчатися протягом всього життя і, по-третє, сформуванню здатності навчати цього своїх майбутніх учнів. Останнє потребує нових підходів до організації навчально-виховного процесу у педагогічному університеті: його базовою складовою повинні стати сучасна наука, новітня методика, педагогічна майстерність і високі педагогічні технології.

На перше місце я б поставив стратегічне завдання інформатизації педагогічної освіти. Обсяг знань щороку подвоюється. Тому важливо не лише озброїти учня певною сумою знань, а й створити таке навчальне середовище, щоб він сам міг їх здобувати, поповнювати та оновлювати. Як це реалізувати? Безумовно, за допомогою науково-інформаційних технологій. Але ця наболіла проблема впирається в техніку, підготовку кадрів і створення нового програмного забезпечення. Якщо, згідно з прийнятим планом, щороку 100 класів сільських шкіл обладнувати комп'ютерами, то процес інформатизації розтягнеться на 14 років! За цей час світова наука та освіта підуть так далеко, що ми їх вже ніколи не

наздоженемо. Тому вкрай необхідно прискорити процес інформатизації, можливо, звернутися за допомогою до міжнародних фондів.

Зрозуміло, що студент, який на «ти» із сучасними технологіями, має стати у майбутньому вчителем, який зможе спілкуватись і вдосконалюватись через Інтернет. Тож ми маємо організувати навчання так, щоб високі інформаційні технології стали органічною потребою кожного викладача, аспіранта і студента. Нещодавно завдяки допомозі Міністерства освіти і науки встановили комп'ютерний клас на історичному факультеті та в бібліотеці. У перспективі ми йдемо до того, що кожен студент університету буде мати щотижневий п'яти-семи годинний, а потім і більш тривалий час для спілкування з комп'ютером.

Крім того, підписана тристороння угода про співпрацю з ВАТ «Укртелеком» та Університетом інформаційних технологій. Згідно з нею розпочалося під'єднання нашого університету до європейської науково-освітньої мережі «Сеапі». Вона охоплює близько 3000 навчальних і наукових центрів Європи. Серед них скоро буде і Драгоманівський університет. А це означає, що доступ до бібліотек Кембриджа і Сорбонни, Відня і Берліна стане нормою й умовою професійної педагогічної підготовки майбутнього вчителя. «Укртелеком» виділив п'ять стипендій для кращих студентів університету, плануємо також проведення спільних розробок сучасного програмного забезпечення, видання наукової продукції з інформаційних технологій.

Модернізація сучасної педагогічної освіти, потребує активного впровадження новітніх мовних стратегій, а простіше кажучи, наші випускники повинні блискуче володіти українською і однією-двома іноземними мовами. Ми маємо впровадити відповідні україномовні лектори в школах, круглі столи на телебаченні, створити своєрідні агітмайданчики, де б наші студенти і викладачі доступно переконували всіх і кожного, що знати мову — рідну та іноземну — це престижно, що з цього

розпочинається кар'єрне зростання особистості, що мова — це загальна культура людини і її велика перспектива.

В університеті і далі розгортатиметься підготовка фахівців за новими напрямками і спеціальностями. Новий учитель має бути психологом, соціальним працівником, організатором виховної роботи у колективі, знати основи права, маркетингу і менеджменту. Він повинен бути всебічно підготовленим у разі обрання до складу депутатського корпусу будь-якого рівня чи призначення на керівну посаду. А це означає, що мають бути створені можливості для навчання студентів за кількома напрямками й спеціальностями для реального вибору, формування моделі своєї майбутньої професійної діяльності. Цікаві напрацювання в цьому напрямі має наш Інститут мистецтв. Окрім традиційних спеціальностей, розглядаються можливості підготовки диригентів народних хорів; керівників фольклорних ансамблів; культурологів; менеджерів шоу-бізнесу; експертів з культурних цінностей для митної служби України тощо. Не менш привабливими є плани філологічного факультету щодо підготовки літературних редакторів, менеджерів видавничої справи, бібліографознавців. Історичний факультет висловлює пропозиції про підготовку істориків-музеєзнавців, документознавців-менеджерів органів державної влади та управління. Факультет іноземних мов започатковує підготовку перекладачів.

Дехто може висловити сумнів: а до чого тут учитель? Але у сучасному культурному середовищі, особливо в селі, та і в малих містах, крім учителя, нікому більше займатися гуманітарними питаннями. До того ж, цю справу «приватизували» спритні «ділові люди», які не мають ні відповідного фаху, ні елементарного людського сумління.

Драгоманівський національний університет повинен покласти край псевдокультурі, створити і постійно відтворювати високу гуманітарну ауру, провідником якої має стати справді народний — професійно підготовлений і духовно багатий вчитель — ключова постать гуманітарної сфери українського суспільства.

Найближчим часом ми внесемо пропозиції про відкриття нових факультетів і підрозділів, зокрема економіко-правничого, соціальної роботи, екології. Невідкладною є потреба оновлення навчально-технічного обладнання, лабораторій, майстерень, особливо на природничо-географічному, фізико-математичному, педагогічно-інженерному, філологічному факультетах, обладнання лінгвістичних кабінетів на факультеті іноземних мов тощо. Університет повинен насамперед розбудовуватися. За допомогою Міністерства освіти і науки ми вже на жовтень-листопад будемо мати можливість істотно поліпшити аудиторний і лабораторний фонд університету.

У системі утвердження ринкових відносин університет повинен навчитися заробляти кошти, залучати різноманітні джерела фінансування, причому не лише за рахунок студентів, а використовуючи всі можливості суспільства, особливо потужності столичного науково-виробничого і культурного комплексу. Очевидним є й те, що сучасному вищому навчальному закладу не обійтися без постійного обміну інформацією і широких наукових зв'язків, у тому числі й міжнародних. Ми маємо вигравати й використовувати міжнародні гранти, обмінюватись викладачами і студентами, проводити міжнародні наукові конференції, видавати наукову продукцію, делегувати студентів і аспірантів для міжнародного включеного навчання та педагогічної практики.

Уже розпочата робота зі створення Міжнародної асоціації ректорів педагогічних університетів. Згоду на входження до неї підтвердили ректори Харківського, Дрогобицького, Тернопільського, Ніжинського, Глухівського та інших педагогічних університетів України, деякі університети Польщі, Білорусі, Росії, Словаччини та Угорщини. Переговори ведуться також з педагогічними школами Великої Британії, Німеччини, Франції, інших країн.

Майбутній вчитель має бути вчителем-новатором, вчителем-науковцем. Формування цих здібностей розпочинається зі студентської лави, від першого семінару, практики, курсової чи дипломної роботи. Кожен студент,

аспірант, докторант, кожен науковець повинен мати змогу безкоштовної публікації для захисту своєї дипломної роботи чи дисертації, для публічного оприлюднення своїх наукових доробок перед освітянською громадськістю держави. Ми створюємо (крім існуючих видань) солідний ВАКівський «Науковий вісник» університету імені Драгоманова і готуємо його для видання з певною періодичністю за відповідними серіями — «Історичні науки», «Фізика і математика», «Українська мова і література», «Іноземні мови», «Екологія та географія», «Економіка і право», «Педагогіка і психологія».

Науковий вісник і газета повинні стати науково-просвітницькими символами, совістю університету. Вони мають вийти за межі університету, об'єднати педагогічні кадри країни, наших випускників, всіх, кому не байдужі педагогічна освіта і наука.

Головна мета університету — підготовка вчительських кадрів. Ми повинні зосередитись на виховній, соціальній, організаційній, управлінській роботі з молоддю, бо студент є центральною постаттю університету. Причому не нав'язувати йому власну волю, а створювати можливості для вияву самостійності, самоорганізації, творчої активності. Кожен студент має відчутти власну перспективу, зрозуміти і реалізувати своє Я — як індивідуальне, так і колективне. Більшість наших студентів свідомо обрала вчительську професію, тож ми зобов'язані підтримати цей вибір належною організацією навчально-виховного процесу, різноманітними формами педагогічної практики. Але це тільки половина справи. Головне ж полягає у тому, щоби вступити зі студентом в активний діалог, встановити партнерські стосунки. А для цього ми маємо створити таку інфраструктуру університету, яка б формувала і відтворювала гуманітарну ауру майбутнього педагога. Крім того, зв'язок зі студентами — нашими випускниками — університет повинен здійснювати впродовж усього життя. Кожен факультет повинен знати, де працюють його випускники, якої допомоги — наукової, методичної, психологічної — вони потребують.

З другого боку, кожен випускник має піклуватись про свою альма-матер, і якщо є така можливість, постійно допомагати їй, як це робиться у всіх університетах світу. Найближчим часом буде створено Благодійний фонд імені Михайла Драгоманова. Можливість перерахувати кошти до цього фонду буде мати кожен, кому не байдужий розвиток педагогічної освіти, доля вчителя.

В університеті має панувати порядок, заснований на довірі до людини і, одночасно, на високій вимогливості. Ми повинні сформувати унікальне культурно-виховне середовище. Будь-яке питання має прийматись колективно і з повагою до традицій університету, потреб викладачів, студентів, співробітників.

[Андрущенко В. П. Роздуми про освіту. Статті. Нариси. Інтерв'ю /В. П. Андрущенко. – 2-ге вид., допов. – К.: Знання України, 2008.- С. 611-618.]

*Віктор Андрущенко,
ректор НПУ імені М. П. Драгомианова*

Підготовці вчителя-педагога – державну підтримку

Враховуючи загальноосвітні тенденції до зміни основної парадигми освіти, створення нової особистісно орієнтованої педагогіки, проблема освіти і виховання вчителів нової генерації виходить у розряд найбільш пріоритетних. Учителі нової генерації повинні бути фахівцями високого гатунку, вихованими на найкращих здобутках світової й вітчизняної педагогічної думки. Педагогіка гуманізму та людяності і є таким здобутком педагогічної думки.

Стан та перспективи розвитку сучасної системи освіти вчені та педагоги справедливо оцінюють неоднозначно. Дехто характеризує їх як кризові, вбачають у цьому серйозну небезпеку, що тісно пов'язана з руйнуванням культурних цінностей та національних традицій, зростанням відчуження особистості від суспільства, ц дегуманізацій. Більш помірковані намагаються аналізувати ситуацію оцінювати реальні плюси і мінуси нововведень, порівнювати з минулим. Про кризу, на їхню думку, мова може йти лише у розумінні трудностей здійснення переходу від однієї парадигми освітньо-виховної діяльності, що будується на авторитетно-командній основі, до іншої — особистісно орієнтованої, демократично організованої, і, загалом, гуманістичної системи освіти та виховання.

В цьому зв'язку можна констатувати, що безкризовими є педагогічні системи тільки в тоталітарній державній, жорстко вмонтовані в державницьку структуру. Але було б хибним бачити в зростаючій кризі лише негативні риси і не бачити позитивних чинників, які надають нашому суспільству, в тому числі й системі освіти, динамічного характеру. Мова йде про такі реалії, як формування громадянського суспільства, демократизація суспільних

відносин, перехід до багатокладності в економіці і багатопартійності в політичному житті суспільства, утвердження ідеологічного плюралізму, свободи слова і творчості, прозорість діяльності влади і управлінських структур як в центрі, так і на місцях, толерантності у спілкуванні людей між собою, і в сприйнятті цінностей іншої культури, зокрема, зарубіжної тощо. Активізуються інформаційні процеси. Зросли вимоги до мовної культури людей. Одним словом, український світ стає іншим. Іншими мають бути діти, які будуть в ньому жити і працювати. Іншою має стати система освіти, іншим має бути і сучасний вчитель.

Мова не йде про те, що школа вчитель повинні розпочинати все з «чистого аркушу». В історії такого не буває. В ній домінує спадкоємність, наступність поколінь, зусиллями яких врешті-решт зводиться велике і багате розмаїття людської культури. В цьому розуміння школа і вчитель продовжують працювати в контексті позитивних надбань минулих епох. А їх в історії розвитку української педагогіки є немало. Разом з тим, вони оновлюються, адаптуються до реальності реагують на виклики епохи, намагаються йти в ногу з часом водночас, трохи випереджуючи його.

Створення школи саме нового типу потребує від кожного вчителя усвідомлення своєї особистої виняткової ролі в цьому процесі. Бо саме вчитель будує нову державу, нову Україну, адже саме він виховує нове покоління українців, а не стогнів за «щасливим комуністичним минулим», або рабів чужої субкультури. Учитель ХХІ ст. — це вчитель її планетарним мисленням, який усвідомлює себе як суспільний діяч і просвітитель, активний перетворювач суспільства.

Важливість суспільної ролі вчителя зумовлена тим, що освіта — це єдиний соціальний інститут, через який проходить кожна людина, набуваючи рис особистості, фахівця і громадянина. Завдяки діяльності вчителя реалізується державна політика у формуванні інтелектуального, духовного потенціалу нації, розвитку вітчизняної науки, техніки і культури на рівні

світових досягнень, у збереженні й примноженні культурної спадщини й формуванні людини майбутнього.

Серед найважливіших вимог до професійних якостей учителя розглянемо кілька інтегративних.

Першим якісним блоком є високий рівень загальної підготовки, широка ерудиція, знання свого предмету, останніх досягнень науки і техніки, новітніх технологій і методів, бачення перспективи, вміння прогнозувати навчально-виховний процес тощо. Сучасні темпи розвитку науки такі, що жоден навчальний план, жодна навчальна програма, як би досконало їх не було складено, не зможуть вичерпати всієї повноти наукової інформації, потрібної майбутньому вчителю. Отже, одне з найважливіших завдань вищої педагогічної школи — це не тільки давати відповідні завдання студентам, а й навчити їх учитися, будити зацікавленість до самої педагогічної діяльності й постійної праці над своїм удосконаленням.

Другим якісним блоком є те, що вчитель, окрім організаторських здібностей, повинен володіти ще й такими рисами, як витримка, наполегливість, рішучість та вміння багато разів пробувати, виправлятися й домагатися своєї мети. Успіх педагогічної діяльності залежить від зусиль усього педагогічного колективу. Тому важливими якостями особистості вчителя слід вважати його контактність, психічну сумісність у колективі, вміння критично оцінювати і усвідомлювати свій колективний досвід.

Важливими вимогами до якостей учителя є любові повага до дітей, до педагогічної діяльності, педагогічна інтуїція, розвинутий інтелект, високий рівень загальної і педагогічної культури та позитивні моральні якості, без чого успішна педагогічна діяльність неможлива.

На нашу думку, до основного змісту педагогічної діяльності; майбутнього вчителя входить чотири основні функції:

❖ навчальна функція — це не тільки і не стільки передача знань.

Головне — навчити самостійно здобувати знання, сформувані й розвинути навички й уміння, пробудити учнів потребу навчатися.

Досі вчитель виступає як головна дійова особа педагогічного процесу, в якому домінують «суб'єкт-об'єктні» стосунки. Але нові ідеї впровадження гуманістичної особистісно орієнтованої педагогіки потребують зміни існуючої парадигми на «суб'єкт-суб'єктну» основу;

❖ виховна функція. Вчитель покликаний виховувати всебічно розвинену людину. Тому формування й розвиток ще на студентській лаві позитивних мотивів до виховної діяльності, спрямованості, і що спонукає до подолання труднощів, розв'язання складних ситуацій, опанування майстерністю вихователя, формування особистісних рис, які сприяють виконанню функцій вихователя, — завдання педагогічного процесу у ВНЗ;

❖ наукова функція. В галузі свого предмету учитель проводить наукові дослідження, збагачуючи новітніми даними й висновками дисципліну, котру читає;

❖ організаційна функція. Учитель повинен вміти організовувати заняття і самостійне навчання, стимулювати, контролювати, і оцінювати роботу учнів, консультувати. Як би добре не було вибрано і сплановано навчальний матеріал, учитель не матиме успіху, якщо не активізує пізнавальної потреби своїх вихованців. Усі функції проявляються в єдності, хоча якась може бути домінуючою в тій чи іншій ситуації.

Роль вчителя сьогодні значно підвищується не тільки у зв'язку з пошуком виходу із кризи в освіті, а й з точки зору визначення історичного майбутнього світу, всього людства. Національно-духовне відродження України неможливе без переосмислення його складових - теорії та практики виховання як соціального феномену. Ринкові Відносини виявили низку суперечностей і, насамперед, між величезними затратами вчительських сил на виховання і більш ніж (скромними результатами. Між прагненням, що декларується: «Дійти кожного» у вихованні, сформувати всебічно і гармонійно розвинену особистість — і практично-матеріальною й педагогічною - неспроможністю, невмінням розв'язувати ці вельми складні завдання. Допущені педагогічні невідповідності мають властивість перетворюватись на

соціальні суперечності. Наприклад між потребами суспільства, яке перебуває в глибокій кризі, у компетентних, активних і самостійних людях, і гострою їх нестачею в усіх галузях народного господарства. Невизначеність у теорії і практиці виховання, як невизначеність у державотворчих процесах — головна причина розгубленості педагогів. Ситуація ускладнюється ще й тим, що радикальні зміни, які відбулись, хоч і цілком виправдані часом (відмова від заідеологізованості, догматизму у змісті та формах виховання — зникло соцзмагання, ліквідовані дитячі й юнацькі молодіжні організації вилучені деякі ритуали і традиції, звичайні форми самоврядування), не замінені на нові. І це поглиблює кризу виховання. Практика засвідчує, що лише деякі школи шукають і знаходять шляхи взаємодії з дітьми. Більшість або байдужі, або чекають звичайних рекомендацій і завдань.

Серед учительства об'єктивно почав утверджуватись тип заробітчанина, ремісника, витісняючи сподвижника, який завжди характеризував вітчизняну інтелігенцію. І це, звичайно, не може не позначитись на ідеалах і прагненнях учнів. Проте не можна не визнати: за довгі десятиліття авторитаризму в духовному житті суспільства склалось неправильне уявлення про вирішальне значення соціального фактора у вихованні. Формуючись як особистість, людина не перестає бути природною істотою, а тому виховання зумовлене оптимальною єдністю насамперед індивідуального та соціального. Абсолютизація соціального призводила до штампування «середньої людини», її нівелювання як особистості. Цим ми, здається, вже «перехворіли». Але й перебільшена увага до індивідуального може викликати загрозу відірваної від соціуму людини. Виховання в умовах розбудови демократичної держави як соціально-особистісне явище, в якому і педагог, і учень є його суб'єктами. Центральною фігурою виховного процесу виступає дитина, яка є найвищою цінністю. Завдання вчителя з огляду на це — спрямувати свої зусилля на розвиток процесів освіти та виховання до - самоосвіти, самовиховання, тобто організувати «саморух» людської особистості від нижчих до вищих ступенів її розвитку і життєдіяльності. Від учителя

залежить, чим буде серце дитини — «засушеною корою, чи розквітлою квіткою», як писав В.О. Сухомлинський.

З відродженням незалежної України у ХХІ ст. особливого значення набувають педагогічні ідеї найвидатніших класиків педагогічної думки, видатних учених інших галузей знання, які сказали вагоме слово про навчання і виховання підростаючих поколінь. Повноцінна підготовка майбутніх учителів до педагогічної діяльності неможлива без опори на історичні здобутки педагогічної науки, знання фундаментальних педагогічних праць тих учених, творчість яких у минулому заборонялася або фальсифікувалася. Почуття прикrostі викликає те, що кілька поколінь учителів не знали, не чули імен видатних педагогів. Надто велика захопленість зарубіжною школою і педагогікою, приниження перед нею — це ще одна особливість нашої теорії і практики виховання в сучасних умовах. Наприклад, у нас уже діють дитячі садки за системою італійського педагога М. Монтеcсорі, організуються Вальдорфські школи, а педагогічний досвід засновника вітчизняного дошкільного виховання С.Ф. Русової в практику впроваджується недостатньо. Невивченою залишається педагогічна спадщина Х.Д. Алчевської, О.В. Духновича, основоположника національної української педагогіки, ким його вважають у діаспорі, Г.Г. Ващенко, І. Огієнка, Т.Г. Лубенця та ін. Механічним копіюванням педагогіки Штайнера, системи С. Френе та інших зарубіжних педагогів справі не зарадити.

Розбудова національної освіти, на наш погляд, вимагає системного вивчення теоретичних основ психолого-педагогічних поглядів представників персонологічного напрямку — Роджерса, Маслоу, Олпорта, ідей педагогіки діалогу, комунікативної педагогіки. Адже прогресивною зарубіжною громадськістю вивчається педагогічна творчість В.О. Сухомлинського, А.С. Макаренка та інших вітчизняних педагогів.

В умовах розбудови української державності реальною методологічною основою виховання як соціального явища є ідеологія незалежної України, ідеологія державотворення, зорієнтована на загальнолюдські та національно-

культурні цінності. Теоретичною основою виховної діяльності у наш час є новий національно-культурний зміст, звернення до своїх національних коренів, традицій, золотого фонду етнічної педагогіки, повернення підростаючому поколінню несправедливо втрачених і забутих імен діячів рідної національної української культури.

Особистість учителя є для підлітків та старших школярів важливим стимулом для розвитку пізнавальних інтересів, ціннісних орієнтацій, естетичних поглядів, мотивів вибору професії тощо. Вплив педагога може не тільки стимулювати розвиток цих якостей та властивостей особи, але й загальмовувати її розвиток.

У працях, присвячених соціально-демократичній характеристиці педагогів, в основному констатується домінування серед них жінок. Ця тенденція характерна для більшості країн, хоча у них інша динаміка показників по ступеням середньої освіти. Якщо в Україні серед вчителів початкових класів жінок близько 100%, то у старшій школі — 80-90%. У той же час, за даними на 1990 рік, у старшій школі жінок-педагогів у Франції — 57%, у Німеччині — 46%, в Англії — 53%. Фемінізація педагогічних кадрів — факт добре відомий, але недостатньо осмислений. Це явище має суттєвий вплив на характер функціонування та розвитку освіти, також на весь подальший рух суспільства та держави. Можна відзначити деякі наслідки, які впливають з процесу фемінізації педагогічних кадрів, які необхідно врахувати при розробці стратегії реформування освіти та при визначенні перспективи підготовки вчителів для України у XXI столітті.

Перш за все, це недостатній вплив особистості вчителя на формування ціннісних орієнтацій, життєвих смислів та ідеалів учнів у процесі навчання. По-друге, цей аспект пов'язаний з реалізацією однієї з фундаментальних функцій шкільної освіти — соціалізації підростаючого покоління. Так, сьогодні підліток, потрапляючи до школи, знаходиться переважно у рамках жіночого контролю; цю модель він засвоює як домінуючу у школі. Таким чином, учень засвоює у школі фемінізовану модель поведінки. Статевий

склад педагогів значно впливає при визначенні форм та методів навчально-виховної роботи. Перевага вербальних методів навчання та виховання у значній мірі пояснюється фемінізацією школи. Насамперед, вербалізація педагогічного процесу в школі призводить до відчуження від неї великої кількості учнів. Багато підлітків та старшокласників у школі відчують, перш за все, нудьгу, втому, роздратування та цінують тих вчителів, які активно спілкуються з ними після уроків, залучаючи їх до дійових форм додаткової освіти та дозвілля. Фемінізація вчительства обумовлює соціально-психологічні особливості конфліктності жіночого колективу та складність управління ним.

Віковий склад вчителів також є значною інформацією при визначенні тенденцій та перспектив функціонування і розвитку освіти. Факт старіння педагогічних кадрів породжує низку проблем, аналіз та вирішення яких буде сприяти як підвищенню ефективності навчання та виховання підростаючого покоління, так і покращенню соціальної, професійної і особистої життєдіяльності вчителів. Старіння вчителів впливає, перш за все, на їх професійну мобільність, що відображується на ринку праці у сфері освіти. Найчастіше у якості позитиву відзначають, що більшість вчителів, які мають стаж понад 10 років, не бажають змінювати свою професію.

Але соціологи, на наш погляд, справедливо закликають об'єктивно оцінювати стан, підкреслюючи, що «в умовах, які склалися, факт невеликої потенційної мобільності повинен скоріше насторожувати, тому що у даному випадку він засвідчує не тільки інертність учительства та яскраво виражену тенденцію до вичікування, нічого не роблячи, але й те, що жінкам-гуманітаріям, особливо літнім, об'єктивно доволі складно переходити в інші сфери».

Учителі пенсійного віку улюбий час зможуть залишити роботу, що ускладнить поповнення педагогічними кадрами школи, особливо якщо врахувати, що значна частка молодих педагогів залишає сферу освіти. В результаті зниження конкурентоспроможності вчительства, обумовленого

його старінням, виникають труднощі, пов'язані з отриманням іншої спеціальності в межах педагогічної діяльності.

Збільшення частки педагогів, які мають стаж роботи більше 15 років, породжує проблему пріоритетів у професійній діяльності у зв'язку зі старінням його психолого-педагогічних та предметно-методичних знань. Вчителі, які входять до даної вікової групи, отримали професійну освіту в умовах ідеологізованої тоталітарної держави. Ця обставина створює соціально-психологічні настанови до неприйняття багатьох інновацій у навчально-виховному процесі. У зв'язку з цим підсилюється значимість системи підвищення кваліфікації, яка ознайомлює педагогів із сучасним вітчизняним та зарубіжним психолого-педагогічним досвідом та концепціями, які мають гуманістичну спрямованість. Старіння педагогічних кадрів відбувається, не дивлячись на те, що кількість молодих вчителів, які закінчують вищі педагогічні заклади освіти, практично не зменшується. Це обумовлено тим, що «ля нової генерації спеціалістів педагогічна робота не є престижною та привабливою. Якщо на початку 90-х рр. майже 100% випускників йшли працювати у систему освіти, яка у той час надавала молодим вчителям серйозні соціальні гарантії для професійного зростання, то зараз злидений стан школи та педагогів відштовхує молодих людей від педагогічної діяльності, що робить омолодження школи вельми проблематичним.

Ззовні склад учительства за рівнем професійної освіти має непоганий вигляд. Близько 80-85% педагогічних працівників мають вищу освіту (інші — незакінчену вищу або середню педагогічну освіту). Але якщо розглядати рівень освіти не за формальними ознаками, а за ступенем його впливу на становлення професійної компетентності, то тут одразу знаходимо низку протиріч та складних проблем. У теорії та практиці професійної діяльності учителя та педагогічної освіти можна виділити наступні основні компоненти професійно-педагогічної компетентності: етичні настанови учителя; система психолого-педагогічного знання; система знань у сфері предмета, який

викладається; загальна ерудиція; професійно-особистісні якості тощо. Як бачимо, когнітивні складові займають значне місце у структурі професійної компетентності вчителя, їх становлення відбувається у системі педагогічної освіти та подальшого підвищення кваліфікації.

Але все ще значна частка вчителів мають недоліки як у знанні предмета, так і у методичній підготовці. Багато педагогів відчувають гостру потребу у психолого-педагогічних знаннях: перш за все, психології спілкування, міжособистісних відносин, психологічній та педагогічній діагностиці, основах особистісно орієнтованого та корекційного навчання, нових педагогічних технологіях тощо.

Якщо розглянути вчителя не в якості джерела навчально-пізнавальної інформації, а як носія та ретранслятора культури, то потрібно відзначити серйозні проблеми у формуванні загальної ерудиції педагога. Не дивлячись на включення до нових стандартів вищої освіти блока культурологічних дисциплін, даний компонент професійної компетентності «не спрацьовує». При цьому відбувається зниження ефективності системи вищої педагогічної освіти, ускладнюється реалізація вчителем своїх професійних функцій у повному обсязі. Учителство у значній мірі перетворюється на «урокодавців» що виключає духовне спілкування з дитиною. Рівень педагогічної культури вчителів даної категорії такий, що змушує їх свідомо уникати позаурочного спілкування, творчої взаємодії, нестандартних методів навчання. Звичайно, система педагогічної освіти потребує вдосконалення але споживацьке ставлення студентів до навчального процесу, на жаль, у подальшому переноситься і на характер їх педагогічної діяльності у школі. Так, із багатьох форм освітнього процесу більшість студентів надають перевагу лекціям, а у подальшому мають місце монологічні форми та методи організації навчально-виховного процесу в школі. Даним фактом обумовлена необхідність формування мотиваційної сфери особистості майбутнього педагога у процесі модернізації педагогічної освіти.

Труднощі, пов'язані із засвоєнням когнітивного компонента професійної компетентності, породжують у вчителя нормативність педагогічного мислення, розвивають конформізм, що негативно впливає на оцінку вчителем реального стану системи освіти та конкретної школи, так і особистісних якостей. Якщо у радянські часи було обов'язковим цитування вождів та партійних документів у якості найважливіших наукових аргументів, то зараз нормативність мислення проявляє себе у бездушному повторенні проголошених якихось ідей без проникнення у їх зміст. Наприклад, «гуманізація», «гуманітаризація», «інновація», «особистісно орієнтований підхід» тощо. Частота їх використання у документах, наукових публікаціях та виступах дуже велика. Так народжуються чергові педагогічні міфи, які ускладнюють об'єктивну оцінку стану системи освіти з метою визначення тенденцій та перспектив її розвитку. Ця обставина негативно впливає на сприйняття вчителем нової парадигми неперервної освіти — «освіти протягом усього життя», яка передбачає коректування етичних, предметно-методичних та психолого-педагогічних знань вчителя.

На якість та ефективність професійної діяльності, на підвищення кваліфікації суттєвий вплив має рівень матеріальної забезпеченості вчителів. Педагоги у нашій новітній історії завжди належали до категорії малозабезпечених працівників, також вони не мали суттєвих доходів, крім зарплати. Також вчителі погано забезпечені житлом, яке у теперішній час практично не виділяється. Педагогічні колективи гірше за інших забезпечені пільговими путівками санаторії, будинки відпочинку тощо. Серед осіб, що отримали державні нагороди, педагоги складають меншість. Можна підкреслити, що відсутність моральних стимулів та затримка у заробітній платні негативно впливає не тільки на розвиток соціального престижу професії, але й на становлення індивідуального професійного статусу як «вчителя-майстра».

Затримка виплат заробітної платні має негативні соціально-економічні та психологічні наслідки. До перших можна віднести падіння престижу вчителя

у суспільстві та державі; відтік молоді зі сфери освіти; подальшу фемінізацію системи освіти у зв'язку з залишенням шкіл чоловіками. І це все — в умовах, коли наші підлітки потребують надзусиль для успішної соціальної адаптації.

До іншої групи негативних наслідків можна віднести незадоволення педагогів своєю життєдіяльністю. Причина таких настроїв — не зміст діяльності, а умови праці. У той же час, можна відзначити один із парадоксів соціального самопочуття та професійного статусу вчителя: незадоволення тим, що суспільство та держава низько цінують працю педагога, учительство працює і хоче працювати, орієнтуючись на високу оцінку їх особистості та діяльності дітьми та батьками. Така позиція викликає суперечливі почуття — з одного боку, повагу; з іншого — сумніви у тому, що зневажена людина може виховати вільну, творчу особистість.

Наслідками нелюдського ставлення держави до вчителя стає зміна менталітету педагога. Вперше з 1917 року сучасне вчительство стає в опозицію до влади, вважає страйки ефективним методом боротьби за свої права. Якщо до економічних вимог додаються гасла політичні, то доля школи та підростаючого покоління і, звичайно, України у цілому може бути передбачуваною.

Зараз дуже складний стан у сільській школі. Сучасна сільська школа з її бідністю, безперспективністю, дивує феноменальною здатністю до функціонування. Школа на селі тримається тільки за рахунок людського ресурсу сучасного вчителя. Сільській школі найважче реалізувати конституційне право громадян на отримання освіти. Ось вже 10 років сільські школи працюють в умовах нестабільного фінансування, затримок у виплаті зарплатні. Більшість малочисельних шкіл більш за все потребують модернізації змісту освіти, відповідно до потреб аграрного сектору держави, впровадження нових освітніх і соціально-педагогічних, соціально-психологічних технологій, які придатні для малочисельних класів та адекватним психологічним особливостям сільських дітей. Тому, що вони із самого початку мають нерівні стартові можливості, немовби відкинуті на

край життя, з малих років обмежені в розвитку своїх здібностей, обмежені у можливості отримати конкурентоспроможну освіту. Сільські діти у більшості не мають вдома умов, необхідних для успішного навчання, тому весь тягар припадає на вчителів. За традицією, батьки учнів з великою повагою ставляться до вчителів. Більш високий авторитет сільського вчителя обумовлений розумінням його місії у справі виховання та розвитку дитини, усвідомленням його переваги як професіонала у своїй справі. І у XXI столітті школярі, які закінчують сільську школу, повинні також володіти комп'ютерними технологіями. Якщо цього не відбудеться, то тим самим ми закладаємо відсталість не тільки конкретно сільських дітей, але й суспільства та держави у цілому.

Сьогодні, у час глобалізації, сучасний вчитель має володіти комп'ютерними технологіями, йому повинна належати інформація з усього світу (за допомогою Інтернету). І важко уявити, щоб випускник педагогічного інституту, крім української та російської мов, не володів ще однією із західних мов. Володіння у наш час іноземними мовами є необхідною передумовою динамічного розвитку країни.

За свою історію педагогічні ВНЗ України накопичили значний досвід професійної підготовки вчителів (флагмани у цій справі — Київський, Харківський, Полтавський та інші педагогічні університети). Однак, незважаючи на досягнуті успіхи, стан справ у цій царині не задовольняє ні основні маси викладачів, ні самих; студентів, ні працівників освіти.

Аналіз усталеної вузівської системи навчання фахівця показує, що орієнтація навчального процесу на підготовку вчителя здебільшого недостатня, структура психолого-педагогічних і фахових знань випускників різних факультетів мало диференційована, їхня методологічна культура низька, а творчий потенціал — слабкий, можливості практичного застосування набутих знань у майбутній діяльності незначні. Звідси витікає невідповідність значної частини випускників до плідної праці у школі, до самостійного вирішення педагогічних проблем.

Гострою залишається й проблема формування психологічної готовності до професії вчителя як сукупності інтелектуальних, емоційних, мотиваційних та вольових якостей людини. Очевидно, поки що спроби оновлення, збагачення, удосконалення теорії й практики фахової підготовки вчителя не зачіпають суті навчального процесу в педагогічному вузі і залишаються здебільшого в рамках усталених традицій, в яких формальне начало стало явно переважати над началом творчим. Ці спроби скоріше нагадують спробу ремонту старого, ніж побудову нового. Але вони переконують у тому, що без ґрунтового реформування педагогічної освіти вузи не зможуть виконати соціальне замовлення, вирішити завдання, на які націлює державна національна програма «Освіта».

Намагання створити нові навчальні плани та програми малоефективні, передусім, тому, що спираються на традиційні, багато у чому застарілі підходи, які не відповідають сучасним психолого-педагогічним уявленням. Найпарадоксальнішим є те, що у цих спробах менш за все відчутне прагнення спертися на закономірності навчального процесу і педагогічної діяльності.

Всередині професійної підготовки повинні бути утвердження людини як найвищої соціальної цінності, найповніше розкриття її здібностей, задоволення різноманітних освітніх потреб, засвоєння особистістю загальнолюдських цінностей, її вільний розвиток. Опора на ці ідеї дозволить переорієнтувати навчальний процес на пріоритетний розвиток особистості студента; виявити й сформувати у майбутнього вчителя творчу індивідуальність; дати школі інтелігентного вчителя, здатного пробудити у дітей інтерес до знань, закласти основи духовності. У підготовці вчителів вирішальне значення має не стільки обсяг знань, скільки їх глибина і систематичність, не максимум знань, а їх мобільність, гнучкість і достатність для викладання певного шкільного предмету.

Школі, передусім, потрібен інтелігентний вчитель, здатний викликати у дітей інтерес до знань. Ми ж намагаємося наповнювати голови студентів найрізноманітнішою інформацією на всі випадки життя. Звідси — величезний

перелік дисциплін у навчальних планах, їх надмірні обсяги, що створює серйозну проблему перевантаження студента. Тому найголовніше, що має дати ВНЗ, — це закладення основи методологічної культури майбутнього вчителя, розширення його кругозору, формування інтересу до професійних знань, озброєння методами самоосвіти. Адже й після закінчення ВНЗ справжній вчитель ніколи не перестає вчитися.

Чекає свого вирішення й проблема оцінювання результатів навчання. Тут відчутна тенденція спрямування на іспит або залік як кінцевий результат вивчення предмету. На це нерідко орієнтується і викладач, і студенти. Передані інформативні знання здебільшого контролюються у формі теоретичних питань. По-суті, перевіряється пам'ять студента: пам'ятає — отже, знає. Однак, студент може щось знати і, водночас, не вміти практично використати ці знання. Тому дедалі актуальнішою стає проблема зміни критеріїв оцінювання результатів навчання: потрібно оцінювати не самі знання, а й мислення, уміння, які формуються знанням.

Реформуючи систему вищої педагогічної освіти, ми сьогодні повинні вирішити на державному рівні наступні 3 завдання. По-перше, на основі отриманої нами від радянських часів спадщини створити цілісну, органічну, національну систему вищої педагогічної освіти. По-друге, адаптувати систему освіти, з урахуванням її специфіки, до нових соціально-економічних ринкових відносин. По-третє, інтегрувати національну систему освіти до європейського та світового освітнього простору.

[Андрущенко В. П. Роздуми про освіту. Статті. Нариси. Інтерв'ю /В. П. Андрущенко. — 2-ге вид., допов. — К.: Знання України, 2008. — С. 161-174.]

Підготовка майбутнього вчителя

*Дисертації, захищені в НПУ імені М. П. Драгоманова
(1956-2011 роки)*

1. **Абрамян, Владимир Цолакович.** Совершенствование профессиональной подготовки будущего учителя средствами театральной педагогики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / В. Ц. Абрамян ; Киевский государственный педагогический университет им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1992. - 195 с.
2. **Агулець, Інна Олександрівна.** Формування системи знань і умінь з основ етикету в процесі професійної підготовки майбутніх учителів трудового навчання: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 «Теорія та методика проф. освіти» / І. О. Агулець; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України, [Національний педагогічний університет М. П. Драгоманова]. – К., 2010. – 210 с.
3. **Адамів, Галина Степанівна.** Формування у студентів педагогічного училища пізнавальної самостійності (на матеріалі вивчення психолого-педагогічних дисциплін): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Г. С. Адамів ; Ніжинський державний педагогічний університет ім. М. Гоголя. – Ніжин, 2002. - 264 с.
4. **Акимова, Ольга Викторовна.** Педагогическое стимулирование как средство всестороннего развития личности будущего учителя : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / О. В. Акимова ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1989. - 193 с.
5. **Акусок, Алла Миколаївна.** Теоретичні засади формування змісту загальнопедагогічної підготовки майбутнього вчителя : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / А. М. Акусок ; керівник роботи Л. П. Вовк ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2009. - 202 с.
6. **Альберт С. Р.** Формирование методических учений и навыков у студентов математической специальности педагогического института : 13.00.02. «Теория и история педагогики» : дис. ... канд. пед. наук. / С. Р. Альберт; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – К., 1981. – 190 с.
7. **Амелина, Неля Сергеевна.** Учебно-исследовательская деятельность студентов педвуза / в процессе изучения дисциплин педагогического цикла : 13.00.01. «Теория и история педагогики» : дис. ... канд. пед. наук. / Н. С.

Амелина; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – К., 1981. – 190 с.

8. **Антоненко, Светлана Сергеевна.** Формирование у студентов педагогических институтов умений воспитательной работы с учащимися старших классов: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / С. С. Антоненко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Київ, 1978. - 176 с.
9. **Арефьева, Лариса Петрівна.** Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до позакласної виховної роботи у старшій школі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Л. П. Арефьева ; керівник роботи Л. П. Сущенко ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - К., 2010. - 273 с.
10. **Артимонова, Тетяна Петрівна.** Ціннісний дискурс студентської молоді в період ринкових та демократичних трансформацій: дис. ...канд. філософ. наук : 09.00.10 /Т. П. Артимонова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова; кер.: В. П. Андрущенко. – Київ, 2011. - 175 с.
11. **Балахничева, Галина Валентиновна.** Внеучебная деятельность студентов педвуза в системе их подготовки к воспитательной работе в школе : 13.00.01 “Теория и история педагогики” : дис. канд. пед. наук / Г. В. Балахничева ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – К., 1981. – 197 с.
12. **Барановська, Світлана Анатоліївна.** Підготовка вчителя початкових класів до музично-самоосвітньої діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / С. А. Барановська ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1998. - 223 с.
13. **Барахтян, Николай Николаевич.** Формирование у студентов профессиональных артистических учений как компонента педагогического мастерства : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Н. Н. Барахтян ; Украинский государственный педагогический университет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 1993. – 158 с.
14. **Бевз, Валентина Григорівна.** Історія математики як інтеграційна основа навчання предметів математичного циклу у фаховій підготовці майбутніх учителів : дис... докт. пед. наук: 13.00.02 / В. Г. Бевз ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 506 с.
15. **Безпалько, Ольга Володимирівна.** Формування готовності студентів педвузу до проектування організаційних форм виховної діяльності: дис. ...

канд. пед. наук: 13.00.01 /О. В. Безпалько ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова.– К., 1998. - 190 с.

16. **Бенера, Валентина Єфремівна.** Формування пізнавальної самостійності в майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів засобами інтелектуальної гри: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 /В. Є. Бенера; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2002. – 243 с.
17. **Береза, Роман Павлович.** Формування національної самосвідомості студентів мистецько-педагогічних спеціальностей засобами театралізації народних свят: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 /Р. П. Береза; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – Київ, 2000. – 229 с.
18. **Бєлова, Юлія Юріївна.** Формування національних цінностей у студентів - майбутніх вчителів трудового навчання у процесі художньо-трудової діяльності : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ю. Ю. Бєлова ; Бердянський держ. пед. ун-т. - Бердянськ, 2004. - 224 с.
19. **Богданов, Ігор Тимофійович.** Теоретичні і методичні засади формування фізико-технічних знань у процесі фахової підготовки майбутніх учителів фізики : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / І. Т. Богданов ; керівник роботи А. В. Касперський ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 453 с.
20. **Боднарук, Ірина Миколаївна.** Педагогічні умови оптимізації методичної підготовки майбутніх вчителів музики в процесі педагогічної практики : дис. . канд. пед. наук: 13.00.02 / І.М. Боднарук ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 260 с.
21. **Бодрова, Тетяна Олександрівна.** Підготовка майбутніх учителів музики до використання української музично-педагогічної спадщини у професійній діяльності : дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Т. О. Бодрова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 221 с.
22. **Бойко, Валентина Александрова.** Система підготовки студентів педагогічних вузів к формуванню у старшокласників нравственных основ семейной жизни : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01./ В. А. Бойко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1986. - 164 с.
23. **Бойко, Наталія Іванівна.** Організація самостійної роботи студентів навчальних закладів в умовах застосування інформаційно-комунікаційних

- технологій : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 /Н. І. Бойко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2007. – 239 с.
- 24.**Бойчева, Марія Младенова.** Подготовка будущих учителей к экологическому воспитанию старшеклассников (на материале работы педвузов Болгарии) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / М. М. Бойчева ; Украинский государственный педагогический университет им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1994. - 240 с.
- 25.**Бондаренко, Микола Іванович.** Розвиток самоосвітньої діяльності майбутніх вчителів трудового навчання засобами навчально-технічної літератури : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / М. І. Бондаренко ; Глухівський держ. пед. ун-т. - Глухів, 2003. - 215 с.
- 26.**Бондарчук, Лилия Ивановна.** Пути совершенствования подготовки студентов педагогических вузов к осуществлению профориентационной работы со старшеклассниками сельской общеобразовательной школы (на материалах пединститутів УССР) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 /Л. И. Бондарчук; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1979. – 165 с.
- 27.**Бондарь, Владимир Іванович.** Повышение эффективности подготовки директора школы к управлению процессом обучения : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.01 /В. И. Бондарь; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1986.- 343 с.
- 28.**Борисов, Вячеслав Вікторович.** Формування готовності вчителя до дослідницької педагогічної діяльності в умовах поетапної підготовки студентів педагогічного вузу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. В. Борисов ; Слов'янський держ. пед. ун-т. - Слов'янськ, 1996. - 181 с.
- 29.**Борисова, Тетяна Валеріївна.** Методика підготовки майбутніх учителів музики до естетичного виховання школярів засобами музично-театрального мистецтва : дис. .. канд. пед. наук: 13.00.02 / Т. В. Борисова ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 241 с.
- 30.**Бочелюк, Віталій Йосипович.** Психологічна готовність вчителя до особистісно-орієнтованого навчання : дис. ... канд. пед. наук : 19.00.07 / В. Й. Бочелюк ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1998. - 186 с.
- 31.**Брайченко, Тетяна Федосеевна.** Формирование ценностных ориентаций у студентов пединститута средствами музыкального искусства: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01/ Т. Ф. Брайченко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – К., 1990. - 176 с.

32. **Брескіна, Лада Валентинівна.** Професійна підготовка майбутніх вчителів інформатики на основі сучасних мережових інформаційних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. В. Брескіна ; Південноукраїнський держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. - Одеса, 2003. - 229 с.
33. **Бровченко, Анатолій Іванович.** Формування фахової компетентності з основ етнодизайну у майбутніх учителів трудового навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / А. І. Бровченко ; керівник роботи М. С. Корець ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2011. - 315 с.
34. **Бугай, Аркадій Сильверстович.** Организационно-методические вопросы работы учителя математики средней школы : дис. ... канд. пед. наук / А. С. Бугай ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1953. - 395 с.
35. **Будянський, Дмитро Васильович.** Формування педагогічного артистизму майбутнього вчителя гуманітарних дисциплін : дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Д. В. Будянський ; Сумський держ. пед. ун-т ім. А.С. Макаренка. - Суми, 2006. - 241 с.
36. **Бузова, Олена Дмитрівна.** Поліхудожнє виховання як засіб удосконалення музичної підготовки майбутніх вчителів музики : дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / О.Д. Бузова ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2004. - 288 с.
37. **Букач, Микола Миколайович.** Формування педагогічної культури вчителя музики у процесі професійної підготовки (на матеріалі спеціальних практик) : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.01 / М. М. Букач ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1999. - 390 с.
38. **Булда, Анатолій Андрійович.** Теоретичні основи практичної підготовки вчителів історії в педагогічних навчальних закладах України (історико-педагогічний аспект) : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / А. А. Булда ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2000. - 467 с.
39. **Бульвінська Оксана Іванівна.** Формування дидактичних умінь у студентів педагогічних університетів України: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. І. Бульвінська ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1998. - 185 с.
40. **Буринський, Володимир Модестович.** Самостійна робота як засіб удосконалення графічної підготовки майбутніх учителів трудового

- навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. М. Буринський ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2001. - 206 с.
41. **Буцяк, Вікторія Іванівна.** Педагогічні умови удосконалення фортепіанної підготовки студентів у вищих педагогічних навчальних закладах на основі історико-стильового підходу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. І. Буцяк ; Рівненський гум. університет. – Рівне, 2003.- 214 с.
42. **Вайда Тарас Степанович.** Формування екологічної культури студентів педвузів засобами туристсько-краєзнавчої діяльності /Т. С. Вайда; Херсонський держ. ун-т.; кер. : А. Д. Бегака. – Херсон, 1998. - 226 с.
43. **Вайнола, Ренате Хейкїївна.** Педагогічні засади особистісного розвитку майбутнього соціального педагога в процесі професійної підготовки : дис. ...докт. пед. наук /Р. Х. Вайнола; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – К., 2009. - 542 с.
44. **Ван Бін.** Методика удосконалення виконавської техніки майбутніх учителів музики в процесі фортепіанного навчання : дис. ...канд. пед. наук /Бін Ван; Південноукраїнський нац. пед. ун-т. – Одеса, 2010. - 240 с.
45. **Ван Лей.** Формування вокально-сценічної майстерності майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Ван Лей ; керівник роботи А. Г. Болгарський ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2010. - 199 с.
46. **Васенко, Василь Васильович.** Формування готовності студентів до трудового виховання молодших школярів: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / В. В. Васенко ; кер. Д. О. Тхоржевський; Київський державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 1992. - 172 с.
47. **Василенко, Людмила Михайлівна.** Взаємодія вокального і методичного компонентів у процесі професійної підготовки майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. М. Василенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2003. - 211 с.
48. **Васильковська, Катерина Миколаївна.** Формування художнього світогляду майбутнього вчителя музики в процесі вивчення музично-історичних дисциплін : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / К. М. Васильковська; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2005. - 235 с.
49. **Венера, Валентина Єфремівна.** Формування пізнавальної самостійності в майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів засобами

- інтелектуальної гри /В. Є.Венера ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2002. - 243 с.
- 50.**Вербець, Владислав Володимирович.** Теоретико-методологічні засади формування духовно-творчого потенціалу студентської молоді : дис. ...докт. пед. наук. / В. В. Вербець ; Рівненський держ. гум. ун-т. – Рівне, 2005.- 485 с.
- 51.**Вергунова, Валерія Сергіївна.** Методика формування досвіду ціннісного ставлення до музичного мистецтва у майбутніх учителів початкових класів і музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. С. Вергунова ; керівник роботи О. Я. Ростовський ; Чернігівський нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. - К., 2011. - 235 с.
- 52.**Вишківська, Ванда Болеславівна.** Формування у майбутніх учителів здатності до конструювання навчально-пізнавальної діяльності школярів : дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / В. Б. Вишківська ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 219 с.
- 53.**Власенко, Світлана Петрівна.** Особливості становлення сучасної багаторівневої освіти вчителів початкових класів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / С. П. Власенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2001. - 209 с.
- 54.**Вовк, Людмила Евгеньевна.** Педагогическое общение молодого учителя как фактор его профессионального становления : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Л. Е. Вовк ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1988. - 19 с.
- 55.**Воєвідко, Людмила Миколаївна.** Методика використання українських виконавських традицій кінця ХІХ-початку ХХ сторіччя у фаховій підготовці майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. М. Воєвідко ; керівник роботи С. С. Горбенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 217 с.
- 56.**Войналович, Наталія Михайлівна.** Елементи дискретної математики в професійній підготовці вчителя : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Н. М. Войналович ; Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. - Кіровоград, 2000. - 204 с.
- 57.**Волкова, Вера Андреевна.** Формирование профессионально ценностных ориентаций будущего учителя музыки : ис... канд. пед. наук: 13.00.04 / В. А. Волкова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Киев, 2000. - 189 с.

58. **Вонсович, Валентина Павлівна.** Підвищення ефективності внутрісесеместрового контролю знань майбутніх вчителів початкової школи (на матеріалі теорії освіти і навчання) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / В. П. Вонсович ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1997. - 213 с.
59. **Воробйов А. М.** Науково-педагогічні основи системи підготовки майбутніх вчителів до інтернаціонального виховання учнів загальноосвітньої школи : дис. ... канд. пед. наук / А. М. Воробйов ; Київський державний педагогічний інститут ім. О. М. Горького. – К., 1974. - 173 с.
60. **Воскресенська, Надія Володимирівна.** Забезпечення взаємозв'язку дидактичної та методичної підготовки майбутнього вчителя початкової школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Н. В. Воскресенська ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1996. - 206 с.
61. **Выговская, Ольга Ивановна.** Творческая педагогическая деятельность в целостном учебно-воспитательном процессе : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / О. И. Выговская ; Украинский государственный педагогический университет им. М. П. Драгоманова. - 1995. - 203 с.
62. **Гармаш, Елена Борисовна.** Формирование педагогической культуры будущего учителя (на материале педагогических дисциплин) : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Е. Б. Гармаш ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1990. - 150 с.
63. **Гевко, Оксана Іванівна.** Національно-патріотичне виховання студентів вищих педагогічних закладів засобами декоративно-ужиткового мистецтва : Дис... канд. пед. наук: 13.00.07 / О. І. Гевко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – К., 2003. - 210 с.
64. **Главатських Ірина Михайлівна.** Професійна спрямованість математичної підготовки майбутніх інженерів-педагогів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 «Теорія та методика навчання математики » / І. М. Главатських ; Національний педагогічний університет М. П. Драгоманова. – К., 2010. – 287 с.
65. **Глузман, Неля Анатольевна.** Формирование обобщенных приемов умственной деятельности у будущих учителей начальных классов в процессе изучения дисциплин математического цикла : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Н. А. Глузман ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Киев, 2003. - 223 с.

66. **Гоголь, Оксана Василівна.** Формування педагогічного мовлення майбутніх вчителів активними методами навчання : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / О. В. Гоголь ; УДПУ ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1997. - 183 с.
67. **Годлевська, Алла Іванівна.** Формування мовленнєвого компонента комунікативності майбутнього вчителя у структурі позанавчальної діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / А. І. Годлевська ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1998. - 191 с.
68. **Голота, Наталія Миколаївна.** Формування художніх і конструктивних умінь у майбутніх вихователів дошкільних закладів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Н. М. Голота ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2000. – 130 с.
69. **Горносталь, Петро Максимович.** Активізація пізнавальної діяльності майбутніх вчителів фізики (на матеріалах практикуму з механіки) : дис... канд. пед. наук : 13.00.02 / П. М. Горносталь ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – К., 1994. - 199 с.
70. **Гриценко, Валерій Григорович.** Нові інформаційні технології при вивченні статистичних закономірностей у процесі підготовки вчителів фізики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. Г. Гриценко ; Черкаський держ. ун-т ім. Б. Хмельницького. - Черкаси, 1998. - 198 с.
71. **Грицюк Б. А.** Совершенствование организации заочного обучения в педагогических институтах: дис. ... канд. пед. наук / Б. А. Грицюк ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1977. - 148 с.
72. **Грицюк Лидия Константиновна.** Проблемы стиля деятельности учителя по формированию коллектива младших школьников : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Л. К. Грицюк ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1982. - 163 с.
73. **Гріньова, Ольга Михайлівна.** Психологічні особливості професійного самовизначення майбутніх учителів в умовах підготовки за двома спеціальностями : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / О. М. Гріньова ; кер. роботи Л. В. Долинська ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 376 с.
74. **Губенко, Валентина Алексеевна.** Преимущество в формировании педагогических учений у студентов педвузов (на материале работы с выпускниками педучилищ: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / В. А. Губенко;

Киевский государственный педагогический институт им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1992. – 212 с.

75. **Гуменюк, Анна Миколаївна.** Становлення нелінійного мислення педагога в умовах модернізації вищої педагогічної освіти: дис. ... канд. філософ. наук : 09.00.10 / А. М. Гуменюк ; керівник роботи І. М. Предборська ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. – Київ, 2010. - 182 с.
76. **Гунько, Степан Олександрович.** Формування системи знань про інформаційні технології у майбутніх вчителів початкових класів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / С. О. Гунько ; Волинський держ. ун-т ім. Л. Українки. - Луцьк, 1998. - 184 с.
77. **Гура, Тетяна Євгенівна.** Психологічні умови подолання професійного егоцентризму вчителя : дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Т. Є. Гура ; Запорізький обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. - Запоріжжя, 2004. - 254 с.
78. **Гусак, Владислав Анатолійович.** Методика розвитку рухової пам'яті у процесі інструментальної підготовки майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. А. Гусак ; керівник роботи О. П. Щолокова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 250 с.
79. **Гусак, Петр Николаевич.** Повышение эффективности усвоения будущими учителями теории обучения как системы (на материалах подготовки учителей начальной школы) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / П. Н. Гусак ; Киевский государственный педагогический институт им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1991. - 160 с.
80. **Гусак, Петро Миколайович.** Теорія і технологія диференційованого навчання майбутніх учителів початкових класів : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.01 / П. М. Гусак ; Волинський держ. ун-т ім. Л. Українки. - Луцьк, 1999. - 519 с.
81. **Гусейнова, Лариса Василівна.** Формування готовності майбутніх учителів музики до інструментально-виконавської діяльності: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Л. В. Гусейнова; Ніжинський держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин, 2005. – 241 с.
82. **Гущенко, Валентина Алексеевна.** Преимущество в формировании педагогических умений у студентов педвузов (на материале работы с выпускниками педучилищ): дис. ...канд. пед. наук: 13.00.01 / В. А. Гущенко; Киевский государственный педагогический институт им. М. П. Драгоманова. – К., 1992. – 212 с.

83. **Дашковский, Вячеслав Яковлевич.** Системный подход в изучении дисциплин педагогического цикла (на материале музыкально-педагогических факультетов) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / В. Я. Дашковский ; Одесский гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского. – Одесса, 1986. – 192 с.
84. **Демьяненко, Наталия Николаевна.** Общепедагогическая подготовка учителя в истории высшей школы (1917 – 1933 гг.): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Н. Н. Демьяненко; НИИ педагогики УССР. – К., 1991. – 176 с.
85. **Дем'яненко, Віктор Михайлович.** Методика навчання майбутніх вчителів інформатики апаратних і системних програмних засобів : дис. ... канд пед. наук : 13.00.02 / В. М. Дем'яненко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2003. - 264 с.
86. **Деніжна, Світлана Олександрівна.** Формування музично-педагогічної культури майбутнього вчителя засобами національних традицій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / С. О. Деніжна ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1996. - 161 с.
87. **Джаббаров** Атабай Джуманиязович. Подготовка студентов педвузов к военно-патриотическому воспитанию учащихся средней общеобразовательной школы: дис. ... канд. пед. наук / А. Д. Джаббаров ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1980. - 127 с.
88. **Дзюба Павел Яковлевич.** Научно-педагогические основы подготовки учителей трудового обучения в педагогических институтках : дис... канд. пед. наук / П. Я. Дзюба ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1973. - 173 с.
89. **Дидусь, Нина Ивановна.** Формирование самостоятельности как профессионального значимого качества личности будущего учителя : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Н. И. Дидусь ; Одесский гос. пед. ин-т им. К.Д. Ушинского. - Одесса, 1988. - 136 с.
90. **Дорошко, Ольга Михайловна.** Совершенствование подготовки будущих учителей начальных классов к осуществлению экологического воспитания младших школьников : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / О. М. Дорошко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1987. - 227 с.
91. **Дубяга, Світлана Миколаївна.** Підготовка майбутніх учителів початкової школи до педагогічної імпровізації : дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / С. М.

- Дубяга ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 207 с.
92. **Дьоміна, Жанна Геннадіївна.** Методика навчання вправ координаційної спрямованості майбутніх учителів музики у процесі фізичного виховання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Ж. Г. Дьоміна ; керівник роботи О. В. Тимошенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 242 с.
93. **Дябел, Лариса Іванівна.** Соціалізація студентів-першокурсників в умовах педагогічного університету : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.05 / Л. І. Дябел ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 244 с.
94. **Емец Александр Иосифович.** Формирование педагогической направленности личности учителя физической культуры в процессе спортивной специализации : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / А. И. Емец ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1984. - 134 с.
95. **Єременко, Ольга Володимирівна.** Теорія і методика підготовки магістрів музичного мистецтва в педагогічних університетах : дис. ... докт. пед. наук: 13.00.02 / О.В. Єременко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2010. – 502 с.
96. **Жалдак, Мирослав Іванович.** Система підготовки учителя к использованию информационной технологии в учебном процессе : дис. в форме науч. доклада ... докт. пед. наук : 13.00.02 / М. И. Жалдак ; АН СССР, НИИ содержания и методов обучения. - Москва, 1989. - 48 с.
97. **Жигаль, Зоряна Михайлівна.** Підготовка вчителів музики в системі підвищення кваліфікації до застосування інноваційного методу відносної сольмізації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / З. М. Жигаль ; керівник роботи Е. З. Тайнель ; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. - Львів, 2011. - 273 с.
98. **Жигінас, Тетяна Володимирівна.** Методичні засади підготовки майбутніх учителів музики до концертно- освітньої діяльності серед дітей та юнацтва : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Т. В. Жигінас ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2007. - 220 с.
99. **Завалко, Катерина Володимирівна.** Методичні засади самовдосконалення майбутнього вчителя музики в процесі навчання гри на скрипці : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / К. В. Завалко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 266 с.

100. **Загородня , Людмила Петрівна.** Формування основ педагогічної техніки у майбутніх фахівців дошкільного виховання : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Л. П. Загородня ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2000. - 258 с.
101. **Зайцева, Алла Віталіївна.** Педагогічні умови творчої самореалізації майбутніх учителів музики у процесі виконавської діяльності : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / А. В. Зайцева ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2007. - 282 с.
102. **Запорожец, Галина Викторовна.** Воспитание коллективизма у студентов на основе принципа преемственности в системе школа-педвуз : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Г. В. Запорожец ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Київ, 1988. - 165 с.
103. **Заремба, Людмила Васильевна.** Формирование у студентов пединститутотв готовности к организации внеурочной деятельности учащихся: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 /Л. В. Заремба; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Київ, 1990. - 154 с.
104. **Захарченко, Татьяна Ивановна** Формирование навыка музыкально-художественного прочтения песенного материала с листа у студентов музыкально-педагогических факультетов: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 /Т. И. Захарченко; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Київ,1989. – 156 с.
105. **Заяць, Ольга Василівна.** Організаційно-педагогічні умови підготовки керівників загальноосвітніх навчальних закладів до управлінської діяльності: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / О. В. Заяць; Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. І. Франка. - Київ, 2010. – 207 с.
106. **Згурська, Наталія Миколаївна.** Формування музично-виконавської культури майбутнього вчителя : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Н. М. Згурська ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Київ, 2001. - 184 с.
107. **Знамеровська, Наталія Павлівна.** Підготовка вчителя трудового навчання до розвитку художньо-конструкторських здібностей учнів основної школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Н. П. Знамеровська ; Херсонський держ. пед. ун-т. - Херсон, 1999. - 230 с.
108. **Значенко, Олена Павлівна.** Формування інформаційної культури

- майбутніх учителів гуманітарних дисциплін : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / О.П. Значенко ; Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. - Полтава, 2004. - 228 с.
109. **Золочевська, Марина Володимирівна.** Методична підготовка майбутнього вчителя інформатики до використання дослідницьких методів у шкільному навчанні : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / М. В. Золочевська ; керівник роботи Н. В. Морзе ; Ін-т інформац. технологій і засобів навчання. - К., 2010. - 267 с.
110. **Зотеева, Тамара Алексеевна.** Формирование готовности студентов пединститутов к эстетическому воспитанию дошкольников : дис. ...канд. пед. наук : 13.0001 / Т. А. Зотеева; Киевский государственный педагогический институт им. М. П. Драгоманова. – К., 1992. - 202 с.
111. **Ильченко, Александр Александрович.** Повышение эффективности обучения студентов музыкально-педагогических факультетов педагогических институтов в оркестровом классе: дис. ...канд. пед. наук /А. А. Ильченко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – К., 1980. - 207 с.
112. **Іваницький, Олександр Іванович.** Теоретичні і методичні основи підготовки майбутнього вчителя фізики до впровадження інноваційних технологій навчання : дис. ... докт. пед. наук: 13.00.02 / О. І. Іваницький ; Запорізький держ. ун-т. - Запоріжжя, 2004. - 492 с.
113. **Іванова, Любов Іванівна.** Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями загальноосвітніх навчальних закладів : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Л. І. Іванова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2007. - 376 с.
114. **Іващенко, Олена Вікторівна.** Технологія підготовки майбутніх учителів хімії до навчання учнів розв'язування розрахункових задач : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О. В. Іващенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2007. - 242 с.
115. **Казанжи Федор Іванович.** Общественно-политическая деятельность как фактор эффективного формирования идейной убежденности будущих учителей : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Ф. И. Казанжи ; Одесский пед. ин-т им. К. Д. Ушинского. - Одесса, 1983. - 148 с.
116. **Кайдановська, Олена Олександрівна.** Формування творчого мислення майбутніх учителів образотворчого мистецтва : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О. О. Кайдановська ; Національний педагогічний університет

ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2004. - 247 с.

117. **Капская, Алла Иосифовна.** Формирование готовности студентов педвуза к исполнительско-речевой деятельности в системе профессиональной подготовки: дис. ... докт. пед. наук / П. Л. Касярум ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - К, 1989. - 405 с.
118. **Кардаш, Наталія Василівна.** Підготовка майбутніх учителів обслуговуючої праці до організації самостійної роботи учнів у процесі вивчення художніх ремесел : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Н. В. Кардаш ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 268 с.
119. **Каричковська, Світлана Петрівна.** Підготовка майбутніх вчителів англійської мови в університетах України і Польщі (порівняльний аналіз) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / С. П. Каричковська ; керівник роботи О. В. Биковська ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - К., 2011. - 214 с.
120. **Карпенко, Тетяна Пилипівна.** Формування концертмейстерської компетентності майбутніх педагогів-музикантів у процесі вивчення фахових дисциплін : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 /Т. П. Карпенко; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2010. – 226 с.
121. **Карташова, Любов Андріївна.** Особистісно орієнтована система навчання основ інформаційних технологій в процесі підготовки майбутніх вчителів іноземних мов : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. А. Карташова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2004. - 232 с.
122. **Карченкова, Марина Володимирівна.** Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / М. В. Карченкова ; Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. - Переяслав-Хмельницький, 2006. - 225 с.
123. **Касярум П. Л.** Вопросы совершенствования профессиональной подготовки учителя математики средней школы в педагогическом институте : дис. ... канд. пед. наук / П. Л. Касярум ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Черкассы, 1971. - 251 с.
124. **Кендюхова, Антонина Анатольевна.** Целостное понимание методов обучения как фактор систематизации дидактических знаний и умений

- будущего учителя : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / А. А. Кендюхова ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1990. - 122 с.
125. **Киктенко, Алевтина Изосимовна.** Подготовка студентов педагогических институтов к изучению, обобщению и использованию передового педагогического опыта учителей по обучению школьников (на материалах педвузов Украинской ССР) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / А. И. Киктенко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1986. - 178 с.
126. **Кириченко Т. Г.** Формування здорового способу життя студентів педагогічного вузу в процесі фізичного виховання: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 1998. – 189 с.
127. **Кит, Галина Григорьевна.** Пути повышения эффективности практической подготовки студентов педвузов к воспитательной работе в школе: дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Г. Г. Кит ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1991. - 208 с.
128. **Клепар, Марія Василівна.** Формування гуманістичної світоглядної позиції майбутніх учителів засобами народно-пісенної творчості : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / М. В. Клепар ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1993. - 137 с.
129. **Климов, Георгий Иванович.** Подготовка студентов общетехнических факультетов педвузов к комплексной профориентации школьников : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Г. И. Климов ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1992. – 191 с.
130. **Кобзарева, Татьяна Ивановна.** Развитие высшего заочного педагогического образования в Украинской ССР (1928-1975 гг.) : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Т. И. Кобзарева ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1977. –163 с.
131. **Коваленко Володимир Гаврилович.** Проблемне навчання в системі вчителя математики 4 - 8 класів загальноосвітньої школи : дис. ... канд. пед. наук / В. Г. Коваленко; Науково-дослідний інститут педагогіки УРСР. - Київ, 1973. - 186 с.
132. **Коваленко, Інна Григорівна.** Методика формування професійно-особистісних якостей майбутніх учителів музики в процесі вивчення

- диригентсько-хорових дисциплін : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / І. Г. Коваленко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 210 с.
133. **Коваль, Лариса Григорьевна.** Взаимодействие учителя и учащихся в процессе формирования эстетических отношений средствами музыкального искусства : дис. ... докт. пед. наук / Л. Г. Коваль ; рук. работы А. Н. Алексюк ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – К., 1991. - 430 с.
134. **Ковальчук, Володимир Юліанович.** Модернізація професійної та світоглядно-методологічної підготовки сучасного вчителя : дис... докт. пед. наук: 13.00.04 / В. Ю. Ковальчук ; Ін-т вищ. освіти АПН України. - Київ, 2005. - 402 с.
135. **Кожевнікова, Лариса Василівна.** Підготовка майбутніх учителів початкових класів і музики до музично-просвітницької діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. В. Кожевнікова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2003. - 194 с.
136. **Козеренко, Сергій Іванович.** Підготовка учителів фізики до навчання основам радіоелектроніки в школі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / С. І. Козеренко ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1995. - 150 с.
137. **Козир, Алла Володимирівна.** Теорія та практика формування професійної майстерності вчителів музики в системі багаторівневої освіти : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02, 13.00.04 / А. В. Козир ; керівник роботи Г. М. Падалка ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2009. - 574 с.
138. **Колеснікова, Ірина Валентинівна.** Формування вмінь вибору методів навчання в процесі загальнодидактичної підготовки майбутніх вчителів початкових класів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / І. В. Колеснікова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 238 с.
139. **Колодько, Тетяна Миколаївна.** Формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах : дис. .. канд. пед. наук: 13.00.04 / Т. М. Колодько ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2005. - 246 с.
140. **Коломиец, Анна Васильевна.** Формирование продуктивного стиля педагогического общения во внеучебной деятельности студентов (на

материале факультетов общественных профессий педагогических вузов) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1989. – 184 с.

141. **Комар, Ольга Анатоліївна.** Формування у студентів умінь здійснювати інтеграцію змісту навчання предметів на уроках в початковій школі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / О. А. Комар; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова; кер.: В. І. Бондар, І. В. Мороз. – Київ, 1995.-
142. **Кондратенко, Любовь Ивановна.** Проблемы формирования профессионального мастерства учителя в теории педагогики и практике работы педвуза и школы (конец 50-х - начало 80-х гг.) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Л. И. Кондратенко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1988. - 208 с.
143. **Коновальчук, Иван Иванович.** Формування у майбутніх учителів умінь проектувати виховну діяльність : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / І. І. Коновальчук ; Житомирський держ. пед. ін-т ім. І. Франка. - Житомир, 1998. - 185 с.
144. **Коношевський, Леонід Леонідович.** Дослідження особливостей застосування комп'ютерної техніки в навчальному процесі педвузу / на матеріалі курсу фізики / : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Л. Л. Коношевський ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – К., 1996. – 179 с.
145. **Корець, Микола Савич.** Теорія і практика технічної підготовки вчителів трудового навчання : дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04 / М. С. Корець ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2007. - 503 с.
146. **Коробко, Елена Николаевна.** Воспитание художественного вкуса будущего учителя (на материале музыкального искусства) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Е. Н. Коробко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1989. - 184 с.
147. **Король, Валентина Николаевна.** Научно-педагогические основы совершенствования воспитательной деятельности молодого учителя : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / В. Н. Король ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1986. - 208 с.
148. **Короткова, Раїса Іванівна.** Формування у студентів педвузу техніки мовлення як компонента професійної майстерності: дис. ... канд. пед. наук :

13.00.01 / Р. І. Короткова; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 1998. – 206 с.

149. **Коротяева М. Б.** Развитие познавательной деятельности студентов как дидактическая проблема (на материале изучения курса педагогики) : 13.00.01 –“Теория и история педагогики” : дис. ... канд. пед. наук / науч. рук. проф. П. И. Пидкасистый /М. Б. Коротяева; / Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – К, 1979. – 184 с.
150. **Коротяева, Ирина Борисовна.** Деловая игра как средство развития познавательных и профессиональных интересов студентов педагогического вуза (на материале изучения иностранного языка на неязыковых факультетах) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01/ И. Б. Коротяева ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1989. – 169 с.
151. **Косенко, Павло Борисович.** Методика особистісно-орієнтованого навчання гри на музичному інструменті майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / П. Б. Косенко ; керівник роботи С. С. Горбенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2009. - 238 с.
152. **Костенко, Людмила Васильевна.** Педагогические условия организации учебно-познавательной деятельности будущих учителей музыки (на материале изучения дирижерско-хоровых дисциплин) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Л. В. Костенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Киев, 1997. - 226 с.
153. **Котова, Ліна Миколаївна.** Емоціна стійкість як засіб формування інструментально-виконавської надійності у студентів музично-педагогічних факультетів: дис. ...канд. пед. наук: 13.00.02 /Л. М. Котова ; Мелітопольський держ. пед. ун-т. – Мелітополь, 2000. – 260 с.
154. **Коханко, Оксана Григорівна.** Формування у студентів знань і вмінь проектування уроку на засадах матрично-модульного підходу: дис. ... канд. пед. наук / О. Г. Коханко ; керівник роботи В. І. Бондар ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2009. – 248 с.
155. **Коць, Михайло Онисимович.** Комунікативна підготовка майбутнього вчителя інтеракційними методиками : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / М. О. Коць ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1997. - 219 с.
156. **Кошманова, Татьяна Сергеевна.** Проблема общения учителя с

- учеником в советской педагогике (1946 - 1986 гг.) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Т. С. Кошманова ; Львовский гос. ун-т им. И. Франко. - Львов, 1991. - 217 с.
157. **Кравченко, Тамара Василівна.** Підготовка вчителя трудового навчання з основ кулінарії : дис. ... канд. пед. наук / Т. В. Кравченко ; Уманський держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. - Умань, 1998. - 282 с.
158. **Красножон, Олексій Борисович.** Система математичної підготовки майбутніх учителів фізики в умовах використання інформаційно-комунікаційних технологій : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О.Б. Красножон ; Бердянський держ. пед. ун-т. - Бердянськ, 2005. - 225 с.
159. **Красовский Б.Д.** Формирование организаторских учений как часть профессиональной подготовки студентов педагогических вузов: дис. ... канд. пед. наук: 19.00.07 / Б. Д. Красовский ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1971. - 191 с.
160. **Крицький, Володимир Миколайович.** Формування уміння художньої інтерпретації у студентів музичних факультетів педагогічних закладів вищо освіти: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 /В. М. Крицький; Ніжинський держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. – Київ, 1999. – 180 с.
161. **Круль, Петр Франкович.** Комплексное сочетание игры с пением как условие эффективной профессиональной подготовки студентов музыкально-педагогических факультетов педвузов: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / П. Ф. Круль; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1991. – 143 с .
162. **Кузьмінський, Анатолій Іванович.** Організаційно-педагогічні основи безперервної освіти педагогічних кадрів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / А. І. Кузьмінський ; Черкаський державний університет імені Б. Хмельницького. - Черкаси, 1997. – 197 с .
163. **Кулиш Р. В.** Пути повышения эффективности педагогической практики студентов пединститутов в общеобразовательной школе: дис. ... канд. пед. наук / Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1978. – 159 с.
164. **Курок, Віра Панасівна.** Цілісна система загальнотехнічної підготовки вчителя трудового та професійного навчання : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / В. П. Курок ; Киевский государственный педагогический институт ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1993. - 205 с.
165. **Кухарчук, Ірина Олексіївна.** Комунікативно-діяльнісний підхід до

- вивчення синтаксису у мовній освіті вчителів української мови та літератури : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / І. О. Кухарчук ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 260 с.
166. **Куцевол, Ольга Миколаївна.** Теоретико-методичні основи розвитку креативності майбутніх учителів літератури : дис. ... докт. пед. наук: 13.00.02 / О. М. Куцевол ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2007. - 448 с.
167. **Лагутина, Татьяна Михайловна.** Профессионально-прикладная направленность изучения истории педагогики будущими учителями начальной школы (Дидактические концепции ученых-педагогов 17 - 19 вв.) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Т. М. Лагутина ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1989. - 181 с.
168. **Лазаренко, Дмитро Олександрович.** Економічна освіта майбутніх вчителів трудового навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Д. О. Лазаренко ; Слов'янський держ. пед. ун-т. - Київ, 1999. - 164 с.
169. **Левінець, Наталія Валентинівна.** Формування професійної готовності майбутніх вихователів до здійснення фізичного виховання дошкільників на засадах народних традицій: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Н. В. Левінець; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2007. - 209 с.
170. **Левшенко, Татьяна Семеновна.** Формирование эстетической направленности личности студента педвуза в процессе подготовки к работе с младшими школьниками: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 /Т. С. Левшенко; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1989. – 181 с.
171. **Легенький, Микола Іванович.** Психолого-педагогічна пропедевтика як засіб відбору майбутніх вчителів : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / М. І. Легенький ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1993. - 191 с.
172. **Лисичарова, Галина Олександрівна.** Підготовка майбутніх учителів географії до краєзнавчої діяльності в умовах великого міста : дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Г. О. Лисичарова ; Дніпропетровський нац. ун-т. - Дніпропетровськ, 2008. - 217 с.
173. **Лисовская, Валентина Алексеевна.** Формирование творческого потенциала личности воспитателя в педагогическом вузе: дис. .. канд. пед. наук: 13.00.01 / В. А. Лисовская ; Киевский государственный

- педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1984. – 170 с.
174. **Литвиненко, Світлана Анатоліївна.** Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів початкових класів до соціально-педагогічної діяльності : дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04 / С. А. Литвиненко ; Рівненський держ. гум. ун-т. - Рівне, 2005. - 409 с.
175. **Лісіна, Лариса Олександрівна.** Розвиток пізнавальної активності школярів старших класів у процесі вивчення предметів фізико-математичного циклу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Л. О. Лісіна ; Запорізький обл. ін-т вдосконалення вчителів. - Запоріжжя, 2000. - 208 с.
176. **Лобова, Наталья Тимофеевна.** Диагностика и стимулирование развития любознательности как профессионально значимого свойства личности будущего учителя : дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Н. Т. Лобова ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1986. - 191 с.
177. **Лодзиньска, Эльжбета.** Особенности работы учителя с математически одаренными учащимися 4-8 классов (на материале польской школы) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Э. Лодзиньска ; Радомская политехника им. К. Пулаского. - Радом, 2000. - 185 с.
178. **Лозенко, Анна Павлівна.** Формування рефлексивних умінь у майбутніх учителів початкової школи в процесі дидактичної підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / А. П. Лозенко ; керівник роботи І. М. Шапошнікова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 350 с.
179. **Лотюк, Юрій Георгійович.** Комп'ютерно-орієнтована методична система навчання обчислювальної математики в педагогічному університеті: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02/ Ю. Г. Лотюк; Міжнар. ун-т «Рівненський економ.-гум. ін-т» ім. С. Дем'янчука. – Рівне, 2004. – 227 с.
180. **Луценко Н. Х.** Дидактические возможности комплекса технических средств обучения автоматизированных классов (аудиторий) и их реализация в учебном процессе педагогического вуза: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Н. Х. Луценко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1983. - 239 с.
181. **Лю Цяньцянъ .**Формування художньої компетентності майбутніх учителів музики і хореографії в педагогічних університетах України і Китаю : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Лю Цяньцянъ ; керівник роботи О. Є. Реброва ; Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. - Одеса, 2010. - 266 с.

182. **Ляшенко, Ольга Дмитрівна.** Художньо-педагогічна інтерпретація музичного твору в професійній підготовці майбутніх учителів музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. Д. Ляшенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2001. - 212 с.
183. **Мазоха, Дмитрий Степанович.** Формирование профессиональной готовности студентов к педагогической деятельности в школах и группах продленного дня: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Д. С. Мазоха ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1987. – 178 с.
184. **Макаренко, Леся Леонідівна.** Комп'ютерна грамотність як складова професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи : дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Л. Л. Макаренко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 294 с.
185. **Макарова, Людмила Ивановна.** Формирование у будущих учителей умений педагогической диагностики воспитательного процесса : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Л. И. Макарова ; Киевский государственный педагогический институт им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1993. - 138 с.
186. **Максименко, Наталья Борисовна.** Взаимосвязь дидактической и методической подготовки учителя начальной школы в педагогическом вузе : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Н. Б. Максименко ; Украинский государственный педагогический университет им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1995. - 225 с.
187. **Максимчук, Наталія Петрівна.** Психологічні особливості становлення ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя у процесі професійної підготовки : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Н. П. Максимчук ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2000. - 221 с.
188. **Малашевська, Ірина Анатоліївна.** Методика музично-теоретичної підготовки майбутніх учителів музики на історико-стильовій основі : дис... канд. пед. наук : 13.00.02 / І. А. Малашевська ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2005. - 220 с.
189. **Мамус, Галина Мефодіївна.** Розвиток технічних здібностей майбутніх вчителів трудового навчання у процесі конструювання та моделювання швейних виробів (методичний аспект) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Г. М. Мамус ; Тернопільський держ пед. ун-т ім. В. Гнатюка. - Київ, 2001. - 237 с.

190. **Мандрыкина, Тамила Сергеевна.** Формирование педагогической наблюдательности будущего учителя в процессе общения : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Т. С. Мандрыкина ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1987. - 219 с.
191. **Маргітч, Катерина Євгенівна.** Підготовка вчителя початкової школи до формування національної свідомості молодших школярів в угорськомовних загальноосвітніх навчальних закладах Закарпаття : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / К. Є. Маргітч ; керівник роботи О. П. Хижна ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2009. - 271 с.
192. **Марковець, Олена Леонідівна.** Психологічні особливості професійного стресу та попередження його виникнення у майбутніх вчителів : дис. ...канд. психол. наук: 19.00.07 / О. Л. Марковець ; НПУ ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2005. - 246 с.
193. **Мартынович, Наталья Николаевна.** Интеграционно-блочный подход к профессиональной подготовке учителей физики в университете : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Н. Н. Мартынович ; Донецкий гос. ун-т. - Донецьк, 1994. - 116 с.
194. **Маруфенко, Олена Вікторівна.** Формування вокально-слухових навичок майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О. В. Маруфенко ; Сумський держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. - Суми, 2006. - 265 с.
195. **Масенко, Василь Васильович.** Формування готовності студентів до трудового виховання молодших школярів: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 /В. В. Васенко ; Київський державний педагогічний інститут ім. М. П. Драгоманова. – К., 1992. - 172 с.
196. **Масный С.Н.** Пути совершенствования специальной подготовки учителей музыки общеобразовательной школы : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / С. Н. Масный ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1981. - 202 с.
197. **Матвєєва, Ольга Вікторівна.** Методика формування вокально-виконавської надійності у майбутніх учителів музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. В. Матвєєва ; керівник роботи Д. М. Юник ; Бердянський держ. пед. ун-т. - Бердянськ, 2010. - 243 с.
198. **Матвієнко, Олена Валеріївна.** Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів до педагогічної взаємодії у навчально-виховному середовищі школи першого ступеня : дис. ... докт. пед. наук :

- 13.00.04 / О. В. Матвієнко ; керівник роботи В. І. Бондар ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 496 с.
199. **Медведенко, Олексій Олексійович.** Орієнтація на вчительську професію як фактор формування особистості майбутнього вчителя : дис... канд. пед. наук : 13.00.01 / О. О. Медведенко ; Кіровоградський держ. пед. ін-т ім. В. Винниченка. - Кіровоград, 1993. - 140 с.
200. **Мендерецький, Вадим Владиславович.** Методична система експериментальної підготовки майбутніх учителів фізики : дис... докт. пед. наук: 13.00.02 / В. В. Мендерецький ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2007. - 488 с.
201. **Мешко, Галина Михайлівна.** Формування індивідуального стилю педагогічного спілкування у майбутніх учителів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Г. М. Мешко ; Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. - Тернопіль, 1997. - 203 с.
202. **Микитюк, Галина Юріївна.** Взаємини викладачів і студентів як чинник становлення особистості майбутнього вчителя : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Г. Ю. Микитюк ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2003. - 202 с.
203. **Миколайчук, Михайл Никифорович.** Система непрерывной подготовки учителей к научно-атеистическому воспитанию учащихся : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / М. Н. Миколайчук ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1986. - 231 с.
204. **Митник, Олександр Якович.** Теоретико-методичні основи підготовки майбутнього вчителя до формування культури мислення молодшого школяра : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / О. Я. Митник ; керівник роботи В.І. Бондар ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 459 с.
205. **Михалін, Геннадій Олександрович.** Формування основ професійної культури вчителя математики у процесі навчання математичного аналізу : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / Г. О. Михалін ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2004. - 481 с.
206. **Михаськова, Марина Анатоліївна.** Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / М. А. Михаськова ; Ніжинський держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. - Київ, 2007. - 227 с.
207. **Міненко, Ольга Олександрівна.** Особистісне змінювання в процесі

- професійної підготовки студентів-психологів : дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / О. О. Міненко ; Національний педагогічний університет М. П. Драгоманова]. – Київ, 2004. – 227 с.
208. **Мішедченко, Валентина Василівна.** Формування музично-педагогічної культури майбутніх учителів початкових класів і музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. В. Мішедченко ; Ніжинський держ пед. ун-т ім. М. Гоголя. - Ніжин, 2002. - 219 с.
209. **Мозгальова, Наталія Георгіївна.** Формування музичного мислення майбутнього учителя музики в процесі інструментальної підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Н. Г. Мозгальова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2002. - 218 с.
210. **Морзе, Наталія Вікторівна.** Система методичної підготовки майбутніх вчителів інформатики в педагогічних університетах : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / Н. В. Морзе ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2003. - 452 с.
211. **Мороз, Алексей Григорьевич.** Профессиональная адаптация выпускника педагогического вуза: дис. ... докт. пед. наук: 13.00.01 / М. Н. Миколайчук ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1983. – 430 с.
212. **Морозова, Ольга Олександрівна.** Методика формування мотивації педагогічної діяльності у майбутніх учителів музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. О. Морозова ; керівник роботи О. Я. Ростовський ; Хмельницька гум.-пед. академія. - Хмельницький, 2011. - 248 с.
213. **Мужикова, Ірина Мирославівна.** Методика формування базових знань та вмінь з образотворчого мистецтва в майбутніх учителів початкових класів : дис. ... канд. пед. наук / І. М. Мужикова ; Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. - Київ, 2004. - 216 с.
214. **Нагорная Галина Алексеевна.** Формирование умения анализировать педагогические ситуации как условие подготовки будущих учителей : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Г. А. Нагорная ; Одесский гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского. - Киев, 1983. - 167 с.
215. **Настенко, Лариса Григорівна.** Педагогічні умови культурологічної підготовки майбутнього вчителя : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Л. Г. Настенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2002. - 244 с.
216. **Науменко, Григорій Григорійович.** Освіта як системний чинник

- формування екологічної культури майбутніх учителів : дис. ... канд. філософ. наук : 09.00.10 / Г. Г. Науменко ; керівник роботи М. І. Хилько ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 182 с.
217. **Наумець, Ольга Миколаївна.** Рівневий підхід до курсового підвищення кваліфікації вчителів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / О. М. Наумець ; Державна академія керівних кадрів освіти. - Київ, 1998. - 179 с.
218. **Ніколаєнко, Олександр Сергійович.** Розвиток комунікативної саморегуляції майбутнього вчителя : дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / О. С. Ніколаєнко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 227 с.
219. **Новикова, Светлана Владимировна.** Ценностные ориентации студентов педагогического вуза в сфере общения и пути их формирования : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / С. В. Новикова ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1984. – 196 с.
220. **Обозний, Василь Васильович.** Краєзнавча освіта в системі професійної підготовки вчителя : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / В. В. Обозний ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2001. - 521 с.
221. **Олейник, Григорий Адамович.** Средства логико-эмоциональной выразительности чтения как фактор совершенствования педагогического мастерства будущего учителя (на материале начальных классов) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01, 13.00.02 / Г. А. Олейник ; Тернопольский гос. пед. ин-т им. Я. А. Галана. - Киев, 1989. - 171 с.
222. **Олексюк, Василь Петрович.** Методичні основи застосування навчальних мережних комплексів у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики : дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / В. П. Олексюк ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 270 с.
223. **Олійник, Світлана Василівна.** Формування музично-творчого потенціалу майбутнього вчителя початкових класів : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / С. В. Олійник ; Житомирський держ. ун-т ім. І. Франка. - Житомир, 2004. - 226 с.
224. **Онкович, Ганна Володимирівна.** Теоретичні основи використання засобів масової інформації у навчання студентів-нефілологів української мови: дис... докт. пед. наук: 13.00.02 / Г. В. Онкович ; Український

- державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1995. - 380 с.
225. **Оршанський, Леонід Володимирович.** Теоретико-методичні засади художньо-трудової підготовки майбутніх учителів трудового навчання : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / Л. В. Оршанський ; керівник роботи В. К. Сидоренко ; Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. І. Франка. - Дрогобич, 2009. - 496 с.
226. **Остапенко, Наталія Миколаївна.** Теоретичні і методичні засади формування лінгводидактичної компетентності у майбутніх учителів української мови і літератури : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / Н. М. Остапенко ; керівник роботи Л. І. Мацько ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 471 с.
227. **Павленко, Владимир Вікторович.** Формування професійних переконань у студентів педагогічного вузу: дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / В. В. Павленко ; Український державний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. - Киев, 1996. – 173 с.
228. **Падалка, Галина Никитична.** Формирование эстетических идеалов и вкусов будущих учителей музыки : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.01 / Г. Н. Падалка ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1989. - 347 с.
229. **Панченко, Галина Павлівна.** Методика розвитку творчих здібностей майбутнього вчителя музики в процесі вокальної підготовки : дис... канд. пед. наук : 13.00.02 / Г. П. Панченко ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 230 с.
230. **Панченко, Лариса Леонтіївна.** Формування вмінь математичного моделювання в процесі навчання майбутніх учителів математики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. Л. Панченко ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 260 с.
231. **Паньків, Людмила Іванівна.** Теорія і методика підготовки майбутнього вчителя до керівництва учнівськими музичними колективами : дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Л. І. Паньків ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2005. - 221 с.
232. **Парасюк, Іван Андрійович.** Виховання любові до дітей як структурного компонента професійної готовності майбутнього вчителя : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / І. А. Парасюк ; НПУ ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1999. - 230 с.

233. **Парфентьєва, Ірина Петрівна.** Формування рефлексії у майбутніх учителів музики в процесі вивчення української хорової духовної музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / І. П. Парфентьєва ; керівник роботи А. В. Козир ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Миколаїв, 2010. - 240 с.
234. **Пасинок, Валентина Григорівна.** Теоретичні основи формування професійних мовленнєвих умінь у майбутніх учителів нефілологічних спеціальностей : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / В. Г. Пасинок ; Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. - Харків, 2002. - 450 с.
235. **Пасічник, Володимир Романович.** Підготовка вчителів фізичної культури у Польщі (друга половина ХІХ-початок ХХІ століття) : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.01 / В. Р. Пасічник ; керівник роботи М. Б. Євтух ; Луцький ін-т розвитку людини ун-ту "Україна". - Луцьк, 2010. - 490 с.
236. **Пастырь, Иван Васильевич.** Формирование у будущих учителей готовности к патриотическому воспитанию младших школьников средствами изобразительного искусства : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 /И. В. Пастырь ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1988. - 215 с.
237. **Пасько, Катерина Миколаївна.** Світоглядно-філософські основи формування педагогічної майстерності в системі професійної підготовки вчителя : дис. ... канд. філософ. наук : 09.00.10 / К. М. Пасько ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 210 с.
238. **Пашко, Людмила Федоровна.** Воспитание ответственного отношения к педагогической профессии у студентов университетов (на материале наставничества в студенческих академических группах) : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Л. Ф. Пашко ; Львовский гос. ун-т. – Львів, 1984. - 193 с.
239. **Пащенко, Дмитро Іванович.** Формування готовності майбутніх учителів початкових класів до гуманістичного виховання учнів : дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04 / Д. І. Пащенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 466 с.
240. **Пащенко, Світлана Юрївна.** Підготовка соціальних педагогів до організації освітньо-дозвілєвої діяльності учнівської молоді : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / С. Ю. Пащенко ; Запорізький держ. ун-т. – Запоріжжя, 2000. - 176 с.
241. **Педорич, Анатолій Володимирович.** Підготовка майбутніх вчителів

- трудового навчання з профілю "Автосправа" : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / А. В. Педорич ; Чернігівський держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. - Чернігів, 2006. - 301 с.
242. **Пелагейченко, Микола Леонідович.** Підготовка майбутніх учителів трудового навчання до організації проектної діяльності учнів основної школи : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / М. Л. Пелагейченко ; Бердянський держ. пед. ун-т. - Бердянськ, 2006. - 201 с.
243. **Перез, Морено Фрея Висента.** Научно-педагогические основы подготовки учительских кадров в педагогических вузах Республики Куба : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / М.-Ф.-В. Перез ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1981. - 178 с.
244. **Пихтіна, Ніна Порфирівна.** Формування професійно-педагогічної готовності майбутнього вчителя до профілактики адиктивної поведінки учнів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Н. П. Пихтіна ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1999. - 218 с.
245. **Плотникова, Олена Борисівна.** Дидактична адаптація студентів першого курсу вищого педагогічного навчального закладу (на матеріалі вивчення іноземної мови) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / О. Б. Плотникова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2001. - 168 с.
246. **Побережна, Лариса Леонідівна.** Розвиток естетичної культури студентів музично-педагогічних факультетів засобами української музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. Л. Побережна ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2001. - 183 с.
247. **Полатайко, Олена Михайлівна.** Формування художньо-образного мислення майбутнього вчителя музики у процесі інтерпретації творів мистецтва : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / О. М. Полатайко ; керівник роботи О. П. Щолокова; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 245 с.
248. **Пономаренко, Ольга Вікторівна.** Формування професійно-етичної культури соціального педагога : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05 / О. В. Пономаренко ; Запорізький держ. ун-т. - Запоріжжя, 2001. - 183 с.
249. **Проворова, Євгенія Михайлівна.** Методичні засади формування комунікативної компетентності майбутнього вчителя музики : дис... канд.

пед. наук: 13.00.02 / Є. М. Проворова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 248 с.

250. **Прокопенко, Валентина Іванівна.** Підготовка дітей шостого року життя до навчально-пізнавальної діяльності у школі (на матеріалі роботи навчально-виховного комплексу дошкільний заклад - загальноосвітня школа I ступеня - гімназія) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / В. І. Прокопенко ; Київський міжрег. ін-т удосконалення вчителів ім. Б. Грінченка. - Київ, 2002. - 186 с.
251. **Прокопович, Богдан Антонович.** Зміст і методика навчання народним художнім ремеслам майбутніх учителів трудового навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Б. А. Прокопович ; Тернопільський держ пед. ун-т ім. В. Гнатюка. - Тернопіль, 2000. - 188 с.
252. **Прус, Светлана Ивановна.** Подготовка студентов к изучению и использованию передового педагогического опыта воспитательной работы : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / С. И. Прус ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1986. - 21 с.
253. **Прушковская, Н. Н.** Формирование у студентов умений анализировать музыкальные произведения как составная часть их профессиональной подготовки (на материале музпедов педвузов) : дис. ... канд. пед. наук / Н. Н. Прушковская ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - 1983. - 150 с.
254. **Прядко, Любов Олексіївна.** Підготовка майбутнього корекційного педагога до роботи з розумово відсталими дітьми в реабілітаційному центрі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Л. О. Прядко ; керівник роботи В. М. Синьов ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. – Київ, 2010. - 218 с.
255. **Прядко, Наталія Олександрівна.** Формування психологічної готовності вчителя до регуляції взаємин між старшокласниками : дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Н. О. Прядко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 203 с.
256. **Прядко, Олена Михайлівна.** Методика розвитку співацького голосу у майбутніх педагогів-музикантів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. М. Прядко ; керівник роботи М. А. Печенюк ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. –Київ, 2009. - 253 с.

257. **Пташнік, Леонід Іванович.** Організація проектно-технологічної діяльності майбутніх вчителів трудового навчання в процесі технічного моделювання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. І. Пташнік ; керівник роботи П. В. Дмитренко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2011. - 250 с.
258. **Пундик, Людмила Євгенівна.** Підготовка майбутніх соціальних педагогів до виховної діяльності в умовах оздоровчого табору : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05 / Л. Є. Пундик ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 1999. - 205 с.
259. **Пустынникова, Ирина Николаевна.** Современные информационные технологии в подготовке учителя физики : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 /И. Н. Пустынникова ; Донецкий гос. ун-т. - Донецк, 1999. - 247 с.
260. **Разумна, Галина Іванівна.** Підготовка майбутніх вчителів трудового навчання до естетичного виховання учнів основної школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Г. І. Разумна ; Херсонський держ. ун-т. - Херсон, 2002. - 231 с.
261. **Раков, Сергій Анатолійович.** Формування математичних компетентностей учителя математики на основі дослідницького підходу у навчанні з використанням інформаційних технологій : дис... докт. пед. наук: 13.00.02 / С. А. Раков ; Харківський нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. - Харків, 2005. - 489 с.
262. **Рафальська, Марина Володимирівна.** Формування інформатичних компетентностей майбутніх вчителів інформатики у процесі навчання методів обчислень : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / М. В. Рафальська ; керівник роботи Ю. С. Рамський ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 280 с.
263. **Римар, Людмила Володимирівна.** Формування професійної самосвідомості майбутніх учителів у процесі вивчення педагогічних дисциплін : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Л. В. Римар ; Вінницький держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. - Вінниця, 1999. - 214 с.
264. **Рогоза, Анатолій Петрович.** Формування громадсько-соціальної активності студентів педагогічних училищ(коледжів) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / А. П. Рогоза ; Київський міжрегіонал. ін-т удосконалення вчителів ім. Б. Грінченка. - Київ, 1996. - 171 с.
265. **Ролінська, Олена Григорівна.** Методика застосування прийомів евристичної діяльності в фортепіанному навчанні майбутніх учителів музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. Г. Ролінська ; керівник роботи

Г. М. Падалка ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - К., 2011. - 236 с.

266. **Романько, Татьяна Ивановна.** Совершенствование подготовки студентов педвузов к трудовому воспитанию учащихся общеобразовательной школы (на материале естественных факультетов) : дис. ... канд. пед. наук 13.00.01 / Т. И. Романько ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1986. - 195 с.
267. **Ростовська, Юлія Олександрівна.** Формування педагогічних переконань майбутніх учителів музики і хореографії у процесі методичної підготовки : дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Ю.О. Ростовська ; Ніжинський держ пед. ун-т ім. М. Гоголя. - Ніжин, 2005. - 220 с.
268. **Рудницкая, Оксана Петровна** Формирование эстетических оценок у студентов педагогических вузов (на материале музыки) : дис. ... канд. пед. наук / О. П. Рудницкая ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1977. - 164 с.
269. **Рудницька, Оксана Петрівна.** Формування музичного сприйняття в системі розвитку педагогічної культури майбутнього вчителя : дис. ... докт. пед. наук: 13.00.01 / О. П. Рудницька ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Киев, 1994. - 431 с.
270. **Рудык, Д. Ф.** Пути повышения эффективности лабораторных занятий по общетехническим дисциплинам в педагогических вузах : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Д. Ф. Рудык ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – К., 1982. - 187 с.
271. **Рязанцева, В. Н.** Подготовка студентов педагогических институтов к работе с педагогически запущенными детьми : дис. ... канд. пед. наук / В. Н. Рязанцева ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького, 1974. – 210 с.
272. **Савенкова, Людмила Алексеевна.** Формирование коммуникативных умений воспитателя в педагогическом вузе : дис. ... канд. пед. наук / Л. А. Савенкова ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – К., 1987. - 137 с.
273. **Савенкова, Людмила Василівна.** Формування у студентів педагогічного університету вмінь і навичок самостійної роботи засобами бібліотечних технологій : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Л. В. Савенкова ; Національний педагогічний університет ім. М. П.

Драгоманова. – К., 2006. - 208 с.

274. **Савка, Леся Василівна.** Методика вивчення "Української народної вишивки" майбутніми вчителями обслуговуючої праці : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. В. Савка ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2001. - 268 с.
275. **Савоста, Алла Владимировна.** Психологические особенности профессионально-познавательной потребности будущих учителей специальных общеобразовательных школ : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / А. В. Савоста ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Киев, 2002. - 192 с.
276. **Савчак, Наталія Володимирівна.** Підготовка майбутніх вчителів англійської мови до гуманістичного виховання учнів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Н. В. Савчак ; Волинський держ. ун-т ім. Л. Українки. - Луцьк, 2000. - 175 с.
277. **Савченко, Елена Павловна.** Дидактическая адаптация выпускника педагогического вуза (на материале обучающей деятельности молодых учителей иностранного языка) : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Е. П. Савченко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1988. - 148 с.
278. **Сагайдак Григорий Михайлович.** Педагогические основы совершенствования дирижерской подготовки учителя музыки : дис... канд. пед. наук / Г. М. Сагайдак ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1979. - 149 с.
279. **Сагарда, Владимир Владимирович.** Система подготовки педагога в условиях университетского образования : дис. ... докт. пед. наук в форме науч. доклада: 13.00.01 / В. В. Сагарда ; Ужгородский гос. ун-т. - 1992. - 51 с.
280. **Сагач, Галина Михайлівна.** Риторика як наука в системі професійної підготовки вчителя : дис... докт. пед. наук: 13.00.01 / Г. М. Сагач ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1993. - 284 с.
281. **Сапогов, Владимир Анатольевич.** Дифференцированный подход к студентам как средство повышения эффективности учебного процесса в педагогическом вузе : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / В. А. Сапогов ; Украинский государственный педагогический университет им. М. П. Драгоманова. - 1994. - 122 с.

282. **Севастюк, Мар'яна Степанівна.** Формування прогностичних знань та вмінь у студентів педагогічних факультетів (спеціальність "Початкове навчання") : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / М. С. Севастюк ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - 2000. - 211 с.
283. **Сегеда, Наталя Анатоліївна.** Підготовка майбутнього вчителя музики до професійної самореалізації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Н. А. Сегеда ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2002. - 209 с.
284. **Семерникова, Римма Андреевна.** Пути совершенствования работы вузов по повышению квалификации учителей : дис. ... канд. пед. наук / Р. А. Семерникова; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1975. - 182 с.
285. **Семиченко, Валентина Анатольевна.** Концепция целостности и ее реализация в профессиональной подготовке будущих учителей : дис. ... докт. психол. наук: 19.00.07 / В. А. Семиченко ; Киевский государственный педагогический институт им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1992. – 412 с.
286. **Сепчева, З. С.** Педагогическое руководство самовоспитанием студентов педвузов : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / З. С. Сепчева ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - 1983. - 171 с.
287. **Сергеев, Василий Тимофеевич.** Активизация интереса к эстетическому воспитанию детей у студентов педагогических вузов как важнейшее условие их профессиональной подготовки (на материале педагогических факультетов) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / В. Т. Сергеев ; Одесский гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского. – Одесса, 1979. - 203 с.
288. **Сергеева, Инесса Викторовна.** Особенности эмоциональной регуляции профессиональной деятельности учителя в напряженных ситуациях : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / И. В. Сергеева ; Славянский гос. пед. ин-т. - Славянск, 2003. - 239 с.
289. **Сергеєнкова, Оксана Павлівна.** Психологічні основи формування професійної індивідуальності майбутніх учителів : дис. ... докт. психол. наук: 19.00.07 / О. П. Сергеєнкова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2005. - 516 с.
290. **Сергієнко, Володимир Петрович.** Теоретичні і методичні засади

- навчання загальної фізики в системі фахової підготовки вчителя : дис... докт. пед. наук: 13.00.02 / В.П. Сергієнко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2004. - 516 с.
291. **Сердюк, Тетяна Іванівна.** Формування художньо-естетичного досвіду майбутніх учителів хореографії : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Т. І. Сердюк ; керівник роботи О. Л. Шевнюк ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2009. - 290 с.
292. **Сидоренко, Олег Дмитрович.** Розвиток художньо-творчих умінь і навичок майбутніх учителів трудового навчання в процесі професійної підготовки : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О. Д. Сидоренко ; Вінницький держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. - Київ, 2006. - 232 с.
293. **Сидорчук, Людмила Андріївна.** Підготовка вчителя фізики до викладання основ безпеки життєдіяльності в школі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Л. А. Сидорчук ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2002. - 210 с.
294. **Сименач, Богдан Владимирович.** Дидактические условия формирования системы конструкторско-технологических знаний и умений у студентов (на материалах подготовки учителей общетехнических дисциплин) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Б. В. Сименач ; рук. работы Д. А. Тхоржевский ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1982. - 179 с.
295. **Сипченко, Ірина Владиславівна.** Формування досвіду художньо-педагогічного спілкування майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / І. В. Сипченко ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1997. - 191 с.
296. **Сиротенко, Татьяна Анатольевна.** Подготовка студентов к руководству кружковой работой учащихся по украинскому декоративно-прикладному искусству (на примере кружков по декоративно-прикладному искусству по специализации "обслуживающий труд") : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01, 13.00.02 / Т. А. Сиротенко ; Киевский государственный педагогический институт им. М. П. Драгоманова. – Киев, 1992. - 184 с.
297. **Ситловой, Л. Д.** Военно-патриотическое воспитание студентов педагогических институтов во внеучебное время : дис. ... канд. пед. наук / Л. Д. Ситловой ; Ровенский гос. пед. ин-т им. Д. З. Мануильского. – Ровно, 1972. - 196 с.
298. **Слободянюк, Тетяна Борисівна.** Становлення та розвиток

- професійної підготовки фахівців з дошкільного виховання в Україні (кінець XIX - початок XX століття) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Т. Б. Слободянюк ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2000. - 183 с.
299. **Смалько, Людмила Євгенівна.** Індивідуалізоване навчання в системі підготовки майбутнього педагога у вищій школі США : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Л. Є. Смалько ; Волинський держ. ун-т ім. Л. Українки. – Луцьк, 2000. - 179 с.
300. **Смирнова-Трибульская, Евгения Николаевна.** Теоретико-методические основы формирования информатических компетентностей учителей естественно-научных дисциплин в области дистанционного обучения : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / Е. Н. Смирнова-Трибульская ; рук. работы М. И. Жалдак ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Киев, 2008. - 676 с.
301. **Смірнова, Оксана Олексіївна.** Методика формування художньо-педагогічної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва в процесі навчання декоративно-прикладного мистецтва : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. О. Смірнова ; керівник роботи О. Л. Шевнюк ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 200 с.
302. **Сова, Маргарита Олександрівна.** Формування духовності майбутнього вчителя в умовах вищої музично-педагогічної освіти : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / М. О. Сова ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1996. - 180 с.
303. **Сова, Маргарита Олександрівна.** Інтеграція художньо-культурологічних знань у системі професійної підготовки вчителя гуманітарних дисциплін : дис. ... докт. пед. наук : 23.00.04 / М. О. Сова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2005. - 537 с.
304. **Соколова, Ольга Валеріївна.** Методичні основи інтеграції мистецьких знань у підготовці майбутніх учителів музики і художньої культури : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О. В. Соколова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2004. - 207 с.
305. **Соловей, Мирослав Іванович.** Педагогічні основи орієнтації учнів загальноосвітньої школи на професію вчителя іноземної мови : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / М. І. Соловей ; Київський державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1992. - 239 с.

306. **Софроній, Зоя Василівна.** Методика формування виконавської уваги майбутніх учителів музики у процесі вивчення диригентсько-хорових дисциплін : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / З. В. Софроній ; керівник роботи А. В. Козир ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2010. - 309 с.
307. **Співаковський, Олександр Володимирович.** Теоретико-методичні основи навчання вищої математики майбутніх вчителів математики з використанням інформаційних технологій : дис. ... докт. пед. наук: 13.00.02 / О. В. Співаковський ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2003. - 534 с.
308. **Ставицький В. А.** Підготовка вчителів початкової школи (початкових класів) в Українській РСР (1917-1941) : дис. ... канд. пед. наук / В. А. Ставицький. - Умань, 1970. – 178 с.
309. **Стась, Мелінда Іванівна.** Методика формування творчих здібностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / М. І. Стась ; Черкаський держ. ун-т ім. Б. Хмельницького. - Черкаси, 2007. - 207 с.
310. **Стасько, Богдан Васильевич.** Педагогическая направленность хореографической подготовки будущих учителей начальных классов : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Б. В. Стасько ; Киевский государственный педагогический университет им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1993. - 142 с.
311. **Степура, Татьяна Васильевна.** Внеучебная деятельность студентов педагогического вуза как фактор формирования их профессиональной самостоятельности : ди. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Т. В. Степура ; Киевский гос. пед. ин-т иностран. языков. – Киев, 1989. - 186 с.
312. **Стеценко, Галина Володимирівна.** Методика використання освітніх веб-ресурсів у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Г. В. Стеценко ; керівник роботи Ю. С. Рамський ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 194 с.
313. **Стешенко, Владимир Васильевич.** Взаимосвязь специальных дисциплин и ее реализация в учебном процессе пединститута (на примере технических дисциплин по спец. "Общетехнические дисциплины и труд" : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / В. В. Стешенко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - 1987. - 171 с.

314. **Струганець, Борис Володимирович.** Підготовка вчителів трудового навчання у вищих навчальних закладах України (1958 - 1994 рр.) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Б. В. Струганець. - Тернопіль, 1995. - 161 с.
315. **Струтинська, Оксана Віталіївна.** Методика навчання інформаційних систем і технологій майбутніх учителів економіки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. В. Струтинська ; керівник роботи Н. М. Кузьміна ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2010. - 294 с.
316. **Сысоев, В. Н.** Совершенствование профессиональной подготовки студентов педагогических институтов на лабораторных занятиях физико-математической специальности : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / В. Н. Сысоев ; Запорожский гос. пед. ин-т. – Запорожье, 1984. - 193 с.
317. **Табаков, Юрий Яковлевич.** Пути и средства оптимизации внутришкольного управления : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ю. Я. Табаков ; Центральный ин-т усовершенств. учителей МП УССР. - Киев, 1981. - 155 с.
318. **Тадиян, Владимир Филиппович.** Оптимизация управления самостоятельной работой студентов-заочников (на материале факультетов подготовки учителей начальных классов педагогических институтов) : дис. ... канд. пед. наук / В. Ф. Тадиян ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1978. - 189 с.
319. **Тадиян, Стелла Ивановна.** Совершенствование профессионально-педагогической подготовки учителя начальных классов в пединститутах (при обучении дисциплинам естественно-математического цикла) : дис. ... канд. пед. наук / С. И. Тадиян ; Одесский гос. пед. ин-т им. К. Д. Ушинского. - Одесса, 1978. - 196 с.
320. **Текучев, Виктор Вениаминович.** Формирование активной жизненной позиции студентов во внеучебной деятельности (на материале педвузов) : Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / В. В. Текучев ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - 1988. - 159 с.
321. **Темрук, Олена Василівна.** Розвиток особистісної зрілості майбутнього вчителя у процесі професійної підготовки : дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / О. В. Темрук ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 288 с.
322. **Тетеля, Маргарита Сергеевна.** Проблемы музыкально-

- педагогической подготовки будущего учителя в творческом наследии Джордже Брязула : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / М. С. Тетеля ; Киевский государственный педагогический институт им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1993. - 168 с.
323. **Тимошенко, Вікторія Миколаївна.** Психологічні особливості формування мотивації досягнення майбутніх учителів (на матеріалі вивчення іноземної мови) : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / В. М. Тимошенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2001. - 252 с.
324. **Тимошенко, Наталя Павлівна.** Формирование педагогических умений и навыков у студентов музыкально-педагогических факультетов : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Н. П. Тимошенко ; НИИ педагогики УССР. – Киев, 1991. - 198 с.
325. **Тимошенко, Олексій Валерійович.** Теоретико-методичні засади оптимізації професійної підготовки вчителів фізичної культури у вищих навчальних закладах : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / О. В. Тимошенко ; керівник роботи В. П. Андрущенко; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2009. - 587 с.
326. **Ткаченко, Ігор Анатолійович.** Методичні основи застосування системи засобів навчання з астрономії у підготовці майбутніх учителів фізики і астрономії : дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / І. А. Ткаченко ; Уманський держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. - Умань, 2005. - 258 с.
327. **Ткаченко, Наталія Миколаївна.** Підготовка майбутніх учителів початкових класів до проектування позаурочної виховної діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Н. М. Ткаченко ; керівник роботи О. В. Матвієнко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2011. - 204 с.
328. **Ткаченко, Світлана Петрівна.** Інтеграція знань з методики фізики і психолого-педагогічних дисциплін у підготовці майбутнього вчителя фізики : дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / С. П. Ткаченко ; Запорізький нац. ун-т. - Запоріжжя, 2007. - 254 с.
329. **Ткаченко, Тетяна Володимирівна.** Теоретико-методичні основи формування вокально-звукової культури майбутнього вчителя музики у процесі професійної підготовки : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / Т. В. Ткаченко ; керівник роботи В. П. Андрущенко ; Харківський нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. - Харків, 2010. - 534 с.
330. **Толпекина, Галина Николаевна.** Совершенствование подготовки

- будущих учителей физики средствами телевидения : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Г. Н. Толпекина ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1991. – 186 с.
331. **Томашевская, Ирина Петровна.** Становление нравственной сферы личности подростка в процессе межличностного общения с учителем во внеурочное время : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / И. П. Томашевская ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1991. - 140 с.
332. **Томащук, Олексій Петрович.** Професійна спрямованість викладання математичного аналізу в умовах диференційованої підготовки вчителя математики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. П. Томащук ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1999. - 247 с.
333. **Тоцька, Людмила Олексіївна.** Методичні засади удосконалення вокальної підготовки майбутніх учителів музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. О. Тоцька ; керівник роботи А. Г. Болгарський ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2010. - 271 с.
334. **Трилінський І.І.** Науково-педагогічні основи організації підвищення кваліфікації вчителів сільських загальноосвітніх шкіл : дис. ... канд. пед. наук / І. І. Трилінський ; Київський державний педагогічний інститут ім. О. М. Горького. - Київ, 1971. - 293 с.
335. **Троїцька, Тамара Серафимівна.** Українська філософська антропологія як теоретико-методологічна основа професійної підготовки педагога : дис. ... докт. філософ. наук: 09.00.10 / Т. С. Троїцька ; Ін-т вищої освіти АПН України. – Київ, 2007. - 411 с.
336. **Тураев, Файзулла.** Музыкально-эстетическое воспитание студентов в процессе обучения игре на народных инструментах (на материале музыкально-педагогических факультетов педвузов Узбекской ССР) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ф. Тураев ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1989. - 186 с.
337. **Тутова, Ольга Василівна.** Методична система формування професійної готовності майбутнього вчителя до використання інформаційно-комунікаційних технологій в евристичному навчанні математики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. В. Тутова ; керівник роботи О. І. Скафа ; Донецький нац. ун-т. - Донецьк, 2010. - 315 с.
338. **Тягур, Роман Степанович.** Система роботи методичного об'єднання

- з підготовки вчителів початкових класів до здійснення диференціального навчання учнів : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Р. С. Тягур ; Київський державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1993. - 156 с.
339. **Уварова, Юлія Вадимівна.** Особистісні детермінанти формування стилю педагогічного спілкування у майбутніх учителів : дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Ю.В. Уварова ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2005. - 246 с.
340. **Умрик, Марія Анатоліївна.** Організація самостійної роботи майбутніх учителів інформатики в умовах дистанційного навчання інформаційних дисциплін : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / М. А. Умрик ; керівник роботи Ю. С. Рамський ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2009. - 210 с.
341. **Федоренко, Ігор Васильович.** Підготовка майбутніх учителів-дефектологів до використання новітніх комп'ютерних технологій у процесі корекційного навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / І. В. Федоренко ; керівник роботи В. М. Синьов ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - К., 2011. - 194 с.
342. **Федорчук, Вікторія Вікторівна.** Психолого-педагогічна підготовка майбутнього вчителя до організації музично-пізнавальної діяльності учнів початкової школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. В. Федорчук ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2002. - 215 с.
343. **Филипчук, Мирослав Степанович.** Методика підготовки майбутніх учителів музики до керівництва естрадними колективами у позашкільній роботі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / М. С. Филипчук ; керівник роботи О. П. Щолокова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Рівне, 2010. - 237 с.
344. **Финьков, Андрей Владимирович.** Формирование основ информационной культуры студентов-филологов с использованием экспертных систем: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 /А. В. Финьков; Украинский государственный педагогический университет им. М. П. Драгоманова; рук.: М. И. Жалдак. – Киев, 1995. - 162 с.
345. **Флешар, Ева.** Дидактичні основи підготовки студентів - майбутніх вчителів біології до реалізації екологічної освіти : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / Е. Флешар; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Київ, 1999. - 383 с.

346. **Флорес, Эрнандес Делио Хулио.** Влияние учебных дисциплин на формирование у студентов характерологических и профессиональных качеств личности учителя : дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Э. Д.Х. Флорес ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1984. –187 с.
347. **Фоменко, Николай Николаевич.** Формирование идейно-эстетических ориентаций студентов педагогического института средствами музыкального искусства : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 /Н. Н. Фоменко ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. –Киев, 1990. - 181 с.
348. **Франчук, Василь Михайлович.** Навчання адміністрування систем управління освітніми WEB-порталами майбутніх учителів інформатики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. М. Франчук ; керівник роботи М. І. Жалдак ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - К., 2010. - 274 с.
349. **Франчук, Татьяна Иосифовна.** Коллективные формы учебно-познавательной деятельности как средство повышения эффективности общепедагогической подготовки студентов педвузов: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01/; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – К., 1987. – 179 с.
350. **Фридманская, Ольга Михайловна.** Становление и развитие социалистической системы подготовки учительских кадров в высших учебных заведениях Германской Демократической Республики : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / О. М. Фридманская ; Ужгородский гос. ун-т. - Ужгород, 1986. - 221 с.
351. **Фурман, Олена Андріївна.** Активізація навчально-пізнавальної діяльності майбутніх учителів біології у процесі навчання інформатики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. А. Фурман ; керівник роботи Ю. С. Рамський ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2009. - 255 с.
352. **Хазіна, Стелла Анатоліївна.** Формування вмінь комп'ютерного моделювання майбутніх вчителів фізики в процесі навчання інформатики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / С. А. Хазіна ; керівник роботи Ю. С. Рамський ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2010. - 302 с.
353. **Харківців, Ірина Романівна.** Розвиток педагогічної творчості вчителя у процесі професійної самореалізації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / І. Р. Харківців ; Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. І. Франка. -

Дрогобич, 2010. - 186 с.

354. **Харламенко, Валентина Борисівна.** Дидактичні основи курсу профорієнтації в підготовці вчителя трудового навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. Б. Харламенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2001. - 206 с.
355. **Хижна, Ольга Петрівна.** Теоретико-методологічні та методичні засади підготовки майбутніх учителів до забезпечення основ мистецької освіти учнів початкової школи : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / О. П. Хижна ; керівник роботи В. І. Бондар ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 557 с.
356. **Хина Светлана Трофимовна.** Подготовка студентов педвуза к профориентационной работе с учащимися / 13.00.01 – “Теория и история педагогики»: дис. ... канд. пед. наук / С. Т. Хина; Харьковский гос. пед. ин-т им. Г. С. Сковороды. – Харьков, 1984. – 172 с.
357. **Хмель, Надежда Дмитриевна.** Теоретические основы профессиональной подготовки учителя : дис... докт. пед. наук: 13.00.01 / Н. Д. Хмель ; Казахский пед. ин-т им. Абая. - Алма-Ата, 1986. - 375 с.
358. **Хмурич, Роман Миронович.** Подготовка студентов педагогических институтов к профилактике отклонений в нравственном развитии и поведении младших школьников: дис. канд. пед. наук: 13.00.01 / Р. М. Хмурич; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – К., 1978. – 181 с.
359. **Хома, Ольга Михайлівна.** Підготовка майбутніх учителів початкових класів до навчання державної мови у школах з угорською мовою навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. М. Хома ; Ужгородський держ. ун-т. - Ужгород, 2002. - 216 с.
360. **Хоменко, Алла Василівна.** Формування особистісно орієнтованих відносин учителя й учнів у виховному процесі загальноосвітньої школи першого ступеня : дис... канд. пед. наук: 13.00.07 / А. В. Хоменко ; Полтавський держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. - Полтава, 2006. - 256 с.
361. **Хоменко, Людмила Миколаївна.** Підготовка вчителя трудового навчання до конструювання, моделювання, розробки технології і виготовлення швейних виробів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Л. М. Хоменко ; Уманський держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. - Умань, 1997. - 209 с.
362. **Хомич, Валерій Феодосійович.** Проблема формування творчої особистості вчителя (на матеріалі вітчизняної педагогічної спадщини 1917-

- 1930 pp.) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / В. Ф. Хомич ; Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. - Переяслав-Хмельницький, 2000. - 195 с.
363. **Хору́жа, Олена Вікторівна.** Методичні засади формування етнопедагогічного мислення майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. В. Хору́жа ; керівник роботи А. Г. Болгарський ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 254 с.
364. **Хроленко, Марина Володимирівна.** Формування екологічної свідомості майбутніх вчителів початкових класів : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / М. В. Хроленко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2007. - 223 с.
365. **Царенко, Олександр Миколайович.** Педагогічні основи формування у майбутніх учителів умінь застосовувати ТЗН у навчально-виховному процесі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / О. М. Царенко ; Кіровоградський держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. - Кіровоград, 1999. - 237 с.
366. **Цибко, Ганна Юхимівна.** Підвищення рівня теоретичної підготовки з інформатики на фізико-математичних факультетах педагогічних вузів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Г. Ю. Цибко ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 1998. - 200 с.
367. **Цьось, Анатолій Васильевич.** Дифференцированный подход в процессе профессиональной подготовки учителя физической культуры : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / А. В. Цьось ; Украинский государственный педагогический университет им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1994. - 179 с.
368. **Цюлюпа, Наталія Леонідівна.** Педагогічні умови формування методичної компетентності майбутнього вчителя музики в процесі інструментальної підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Н. Л. Цюлюпа ; керівник роботи О. П. Щолокова ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2009. - 236 с.
369. **Цюряк, Ірина Олександрівна.** Методика застосування особистісно орієнтованих технологій навчання в процесі диригентсько-хорової підготовки майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / І. О. Цюряк ; керівник роботи С. С. Горбенко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2009. - 243 с.
370. **Чайка, Владимир Мирославович.** Формирование готовности будущего учителя к педагогическому анализу (на материале подготовки учителя начальной школы) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / В. М. Чайка ;

Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1990. - 193 с.

371. **Чепелева, Наталия Васильевна.** Психология чтения учебной и научной литературы в системе подготовки студентов : дис. ... докт. психол. наук: 19.00.07 /Н. В. Чепелева ; Киевский государственный педагогический институт им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1992. – 370 с.
372. **Чепок, Владимир Иванович.** Дидактические основы подготовки студентов педвузов к формированию нравственного мышления школьников: дис. ...канд. пед. наук: 13.00.01 /В. И. Чепок ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1988. – 212 с.
373. **Черныш Михаил Петрович.** Педагогическая направленность процесса управления специальной подготовки учителей музыки : дис. ... канд. пед. наук / М. П. Черныш ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. - Киев, 1979. - 145 с.
374. **Чорна, Ірина Михайлівна.** Формування психологічної готовності майбутнього вчителя до профорієнтаційної роботи у школі : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / І. М. Чорна ; Тернопільський держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. - Тернопіль, 2003. - 349 с.
375. **Шапошнікова, Ірина Миколаївна.** Підвищення ефективності підготовки майбутніх вчителів початкової школи до проектування уроку : дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / І. М. Шапошнікова ; Київський державний педагогічний інститут ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1993. - 149 с.
376. **Шапран, Ольга Іллівна.** Система інноваційної підготовки майбутнього вчителя в умовах навчально-науково-педагогічних комплексів : дис... док. пед. наук : 13.00.04 / О. І. Шапран ; керівник роботи Л. П. Вовк ; НПУ ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2008. - 432 с.
377. **Шарко, Валентина Дмитрівна.** Теоретичні засади методичної підготовки вчителя фізики в умовах неперервної освіти : дис... докт. пед. наук: 13.00.02 / В. Д. Шарко ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2006. - 542 с.
378. **Шахов, Владимир Иванович.** Формирование педагогического мышления у студентов педвуза: дис. канд. пед. наук: 13.00.01 / Киевский государственный педагогический институт им. М. П. Драгоманова. – Киев, 1992. – 196 с.

379. **Швец, Наталья Александровна.** Педагогические условия формирования вокально-речевой культуры будущих учителей начальных классов и музыки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Н. А. Швец ; Украинский государственный педагогический университет им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1995. - 209 с.
380. **Шевнюк, Олена Леонідівна.** Теорія і практика культурологічної освіти майбутніх учителів у вищій школі : дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04 / О. Л. Шевнюк ; Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. - Київ, 2004. - 555 с.
381. **Шевнюк, Олена Леонідівна.** Формування художньо-естетичного досвіду майбутнього вчителя : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / О. Л. Шевнюк ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1995. - 149 с.
382. **Шевцова, Світлана Михайлівна.** Становлення методологічної культури вчителя на основі проектної діяльності : дис. ... канд. філософ. наук : 09.00.10 / С. М. Шевцова ; керівник роботи В. М. Вашкевич ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - К., 2010. - 184 с.
383. **Шевченко, Андрій Федорович.** Формування готовності майбутнього вчителя до діяльності в умовах тимчасового виховного середовища : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / А. Ф. Шевченко ; керівник роботи П. В. Дмитренко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2009. - 255 с.
384. **Шелухин Ю. Д.** Динамика профессиональной направленности студентов педагогического вуза / на материале специальностей естественно-математического цикла : дис. ... канд. пед. наук. / Ю. Д. Шелухин ; Киевский государственный педагогический институт им. А. М. Горького. – Киев, 1978. – 154 с.
385. **Ши, Цзюнь-Бо.** Методика формування мистецької компетентності майбутніх учителів музики в процесі фортепіанної підготовки : дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Цз.-Бо Ши ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2007. - 199 с.
386. **Шиман, Олександра Іванівна.** Формування основ інформаційної культури майбутніх учителів початкової школи : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О.І. Шиман ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2005. - 257 с.
387. **Шинкаренко, Вячеслав Ильич.** Развитие креативности у учителя в

- педагогическом общении : дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / В. И. Шинкаренко ; Украинский государственный педагогический университет им. М. П. Драгоманова. - Киев, 1993. - 109 с.
388. **Шинтяпіна, Інна Вікторівна.** Формування художньо-творчих умінь майбутніх учителів музики у процесі диригентсько-хорової підготовки : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / І. В. Шинтяпіна ; Кримський гум. ун-т. - Ялта, 2005. - 201 с.
389. **Шишкіна, Олена Олександрівна.** Формування системи понять про будову речовини в процесі фахової підготовки вчителя хімії : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О. О. Шишкіна ; Ін-т педагогіки АПН України. - Київ, 2005. - 297 с.
390. **Шпак, Олександр Тихонович.** Теорія та практика підготовки педагогічних кадрів до економічного виховання школярів у системі безперервної освіти: дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 /О. Т. Шпак; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2001. – 448 с.
391. **Штепа, Олена Григорівна.** Рольові ігри в системі формування професійної мовленнєвої майстерності педагога: дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук: 13.00.01/ Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 1996. – 181 с.
392. **Шунда, Никифор Миколайович.** Формування знань про елементарні функції у професійній підготовці вчителя математики : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04; 13.00.02 / Н. М. Шунда ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1996. - 456 с.
393. **Щербініна, Ольга Миколаївна.** Формування музично-стильових уявлень майбутніх учителів музики у процесі інструментально-виконавської підготовки : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О. М. Щербініна ; Ніжинський держ пед. ун-т ім. М. Гоголя. - Ніжин, 2004. - 235 с.
394. **Юрженко, Володимир Васильович.** Формування системи знань про основи сучасного виробництва у майбутніх вчителів трудового навчання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / В. В. Юрженко ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2004. - 203 с.
395. **Юрченко, Віктор Іванович.** Формування "Я-Концепції" майбутнього вчителя в умовах педагогічного училища : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / В. І. Юрченко ; Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1997. - 190 с .

396. **Яремчук, Софія Володимирівна.** Формування професійно-психологічної спрямованості особистості майбутнього вчителя : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07/ С. В. Яремчук ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 1999. - 216 с.
397. **Яскажук А. С.** Авторитет учителя та засоби його створення і зміцнення : дис. ... канд. пед. наук / А. С. Яскажук ; Київський державний педагогічний інститут ім. О. М. Горького. - Київ, 1956. - 243 с.
398. **Яцишин, Наталія Пилипівна.** Професійно-педагогічна підготовка вчителів у Великій Британії (90-і роки ХХ століття) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Н. П. Яцишин ; Волинський держ. ун-т ім. Л. Українки. - Луцьк, 1998. - 216 с.
399. **Яшанов, Сергій Микитович.** Теоретико-методичні засади системи інформатичної підготовки майбутніх учителів трудового навчання : дис. ... докт. пед. наук / С. М. Яшанов ; керівник роботи М. І. Жалдак ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2010. - 529 с.
400. **Яшанов, Сергій Микитович.** Формування у майбутніх учителів умінь і навичок самостійної роботи у процесі використання нових інформаційних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / С. М. Яшанов ; Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2003. - 251 с.

Іменний покажчик

- Абрамян В. Ц. 1
Агулець І. О. 2
Адамів Г. С. 3
Акімова О. В. 4
Акусок А. М. 5
Алексюк А. Н. 133
Альберт С. Р. 6
Амелина Н. С. 7
Андрущенко В. П. 10,325,329
Антоненко С. С. 8
Арефьєва Л. П. 9
Артімонова Т. П. 10
Балахничева Г. В. 11
Барановська С. А. 12
Барахтян Н. Н. 13
Бевз В. Г. 14
Бегека А. Д. 42
Безпалько О. В. 15
Бенера В. Є. 16
Береза Р. П. 17
Белова Ю. Ю. 18
Биковська О. В. 119
Богданов І. Т. 19
Боднарук І. М. 20
Бодрова Т. О. 21
Бойко В. А. 22
Бойко Н. І. 23
Бойчева М. М. 24
Болгарський А. Г. 45, 333,363
Бондар В. І. 27, 141,154,198, 204,355
Бондаренко М. І. 25
Бондарчук Л. І. 26
Борисов В. В. 28
Борисова Т. В. 29
Бочелюк В. Й. 30
Брайченко Т. Ф. 31
Брескіна Л. В. 32
Бровченко А. І. 33
Бувач М. М. 37
Бугай А. С. 34
Будянський Д. В. 35
Бузова О. Д. 36
Булда А. А. 38
Бульвінська О. І. 39
Буринський В. М. 40
Буцяк В. І. 41
Вайда Т. С. 42
Вайнола Р. Х. 43
Ван Бін 44
Ван Лей 45
Васенко В. В. 46, 195
Василенко Л. М. 47
Васильковська К. М. 48
Вашкевич В. М. 382
Венера В. Є. 49
Вербець В. В. 50
Вергунова В. С. 51
Вишківська В. Б. 52
Власенко С. П. 53
Вовк Л. Е. 54
Вовк Л. П. 5,76
Воєвідко Л. М. 55
Войналович Н. М. 56
Волкова В. А. 57
Вонсович В. П. 58
Воробйов А. М. 59
Воскресенська Н. В. 60
Выговская О. И. 61
Гармаш Е. Б. 62
Гевко О. І. 63
Главатських І. М. 64
Глузман Н. А. 65
Гоголь О. В. 66
Годлевська А. І. 67
Голота Н. М. 68
Горбенко С. С. 55, 151
Горносталь П. М. 69
Гриценко В. Г. 70
Грицюк Б. А. 71
Грицюк Л. К. 72
Гріньова О. М. 73
Губенко В. А. 74
Гуменюк А. М. 75
Гунько С. О. 76
Гура Т. Є. 77
Гусак В. А. 78
Гусак П. Н. 79, 80
Гусейнова Л. В. 81
Гушенко В. А. 83
Дашковский В. Я. 83
Дем'яненко В. М. 85
Дем'яненко Н. Н. 84
Деніжна С. О. 86
Джаббаров А. Д. 87
Дзюба П. Я. 88
Дидусь Н. И. 89
Дмитренко П. В. 257,383
Долинська Л. В. 73
Дорошко О. М. 90
Дубяга С. М. 91
Дябел Л. І. 93
Дьоміна Ж. Г. 92
Емец А. И. 94
Євтух М. Б. 235
Єременко О. В. 95
Жалдак М. И. 96, 300,348, 399

Жигаль З. М. 97
Жигінас Т. В. 98
Завалко К. В. 99
Загородня Л. П. 100
Зайцева А. В. 101
Запорожец Г. В. 102
Заремба Л. В. 103
Захарченко Т. И. 104
Заяць О. В. 105
Згурська Н. М. 106
Знамеровська Н. П. 107
Значенко О. П. 108
Золочевська М. В. 109
Зотеева Т. А. 110
Ильченко А. А. 111
Іваницький О. І. 112
Іванова Л. І. 113
Іващенко О. В. 114
Казанжи Ф. И. 115
Кайдановська О. О. 116
Капская А. И. 117
Кардаш Н. В. 118
Каричковська С. П. 119
Карпенко Т. П. 120
Карташова Л. А. 121
Карченкова М. В. 122
Касперський А. В. 19
Касярум П. Л. 117, 123
Кендюхова А. А. 124
Киктенко А. И. 125
Кириченко Т. Г. 126
Кит Г. Г. 127
Клепар М. В. 128
Климов Г. И. 129
Кобзарева Т. И. 130
Коваленко В. Г. 131
Коваленко І. Г. 132
Коваль Л. Г. 133
Ковальчук В. Ю. 134
Кожевнікова Л. В. 135
Козеренко С. І. 136
Козир А. В. 137, 233, 306
Колеснікова І. В. 138
Колодько Т. М. 139
Коломиец А. В. 140
Комар О. А. 141
Кондратенко Л. И. 142
Коновальчук І. І. 143
Коношевський Л. Л. 144
Корець М. С. 145
Корець М. С. 33
Коробко Е. Н. 146
Король В. Н. 147
Короткова Р. І. 148
Коротяева И. Б. 150
Коротяева М. Б. 149
Косенко П. Б. 151
Костенко Л. В. 152
Котова Л. М. 153
Коханко О. Г. 154
Коць М. О. 155
Кошманова Т. С. 156
Кравченко Т. В. 157
Красножон О. Б. 158
Красовский Б. Д. 159
Крицький В. М. 160
Круль П. Ф. 161
Кузьміна Н. М. 315
Кузьмінський А. І. 162
Кулиш Р. В. 163
Курок В. П. 164
Кухарчук І. О. 165
Куцевол О. М. 166
Лагутина Т. М. 167
Лазаренко Д. О. 168
Левінець Н. В. 169
Левшенко Т. С. 170
Легенький М. І. 171
Лисичарова Г. О. 172
Лисовская В. А. 173
Литвиненко С. А. 174
Лісіна Л. О. 175
Лобова Н. Т. 176
Лодзинська Э. 177
Лозенко А. П. 178
Лотюк Ю. Г. 179
Луценко Н. Х. 180
Лю Цяньцянь 181
Ляшенко О. Д. 182
Мазоха Д. С. 183
Макаренко Л. Л. 184
Макарова Л. И. 185
Максименко Н. Б. 186
Максимчук Н. П. 187
Малашевська І. А. 188
Мамус Г. М. 189
Мандрыкина Т. С. 190
Маргітич К. Є. 191
Марковець О. Л. 192
Мартынович Н. Н. 193
Маруфенко О. В. 194
Масенко В. В. 195
Масный С. Н. 196
Матвеева О. В. 197
Матвієнко О. В. 198, 327
Мацько Л. І. 226
Медведенко О. О. 199
Мендерецький В. В. 200
Мешко Г. М. 201
Миколайчук М. Н. 203
Микотюк Г. Ю. 202
Митник О. Я. 204
Михалін Г. О. 205
Михаськова М. А. 206

- Міненко О. О. 207
 Мішедченко В. В. 208
 Мозгальова Н. Г. 209
 Морзе Н. В. 109, 210
 Мороз А. Г. 211
 Мороз І. В. 141
 Морозова О. О. 212
 Мужикова І. М. 213
 Нагорная Г. А. 214
 Настенко Л. Г. 215
 Науменко Г. Г. 216
 Наумець О. М. 217
 Ніколаєнко О. С. 218
 Новикова С. В. 219
 Обозний В. В. 220
 Олейник Г. А. 221
 Олексюк В. П. 222
 Олійник С. В. 223
 Онкович Г. В. 224
 Оршанський Л. В. 225
 Остапенко Н. М. 226
 Павленко В. В. 227
 Падалка Г. М. 137, 265
 Падалка Г. Н. 228
 Панченко Г. П. 229
 Панченко Л. Л. 230
 Паньків Л. І. 231
 Парасюк І. А. 232
 Парфентьева І. П. 233
 Пасинок В. Г. 234
 Пасічник В. Р. 235
 Пастырь І. В. 236
 Пасько К. М. 237
 Пашко Л. Ф. 238
 Пащенко Д. І. 239
 Пащенко С. Ю. 240
 Педорич А. В. 241
 Пелагейченко М. Л. 242
 Перез Морено Фрея Висента 243
 Печенюк М. А. 256
 Пидкасистый П. И. 149
 Пихтіна Н. П. 244
 Плотникова О. Б. 245
 Побережна Л. Л. 246
 Полатайко О. М. 247
 Пономаренко О. В. 248
 Предборська І. М. 75
 Проворова Є. М. 249
 Прокопенко В. І. 250
 Прокопович Б. А. 251
 Прус С. И. 252
 Прушковская Н. Н. 253
 Прядко Л. О. 254
 Прядко Н. О. 255
 Прядко О. М. 256
 Пташнік Л. І. 257
 Пундик Л. Є. 258
 Пустынникова И. Н. 259
 Раков С. А. 261
 Рамський Ю. С. 262, 312, 340, 351, 352
 Рафальська М. В. 262
 Реброва О. Є. 181
 Римар Л. В. 263
 Рогоза А. П. 264
 Розумна Г. І. 260
 Ролінська О. Г. 265
 Романько Т. И. 266
 Ростовська Ю. О. 267
 Ростовський О. Я. 51, 212
 Рудницкая О. П. 268, 269
 Рудык Д. Ф. 270
 Рязанцева В. Н. 271
 Савенкова Л. А. 272
 Савенкова Л. В. 273
 Савка Л. В. 274
 Савоста А. В. 275
 Савчак Н. В. 276
 Савченко Е. П. 277
 Сагайдак Г. М. 278
 Сагарда В. В. 279
 Сагач Г. М. 280
 Сапогов В. А. 281
 Севастюк М. С. 282
 Сегеда Н. А. 283
 Семерникова Р. А. 284
 Семиченко В. А. 285
 Сепчева З. С. 286
 Сергеев В. Т. 287
 Сергеев И. Т. 288
 Сергєєнкова О. П. 289
 Сергієнко В. П. 290
 Сердюк Т. І. 291
 Сидоренко В. К. 225
 Сидоренко О. Д. 292
 Сидорчук Л. А. 293
 Сименач Б. В. 294
 Синьов В. М. 254, 341
 Сипченко І. В. 295
 Сиротенко Т. А. 296
 Ситловой Л. Д. 297
 Скафа О. І. 337
 Слободянюк Т. Б. 298
 Смалько Л. Є. 299
 Смирнова-Трибульская Е. Н. 300
 Смірнова О. О. 301
 Сова М. О. 302, 303
 Соколова О. В. 304
 Соловей М. І. 305
 Софроній З. В. 306
 Співаковський О. В. 307
 Ставицький В. А. 308
 Стась М. І. 309
 Стасько Б. В. 310
 Степура Т. В. 311

Стеценко Г. В. 312
 Стешенко В. В. 313
 Струганець Б. В. 314
 Струтинська О. В. 315
 Сущенко Л. П. 9
 Сысоев В. Н. 316
 Табаков Ю. Я. 317
 Тадиян В. Ф. 318
 Тадиян С. И. 319
 Тайнель Е. З. 97
 Текучев В. В. 320
 Темрук О. В. 321
 Тетеля М. С. 322
 Тимошенко В. М. 323
 Тимошенко Н. П. 324
 Тимошенко О. В. 92, 325
 Ткаченко І. А. 326
 Ткаченко Н. М. 327
 Ткаченко С. П. 328
 Ткаченко Т. В. 329
 Толпекина Г. Н. 330
 Томашевская И. П. 331
 Томащук О. П. 332
 Тоцька Л. О. 333
 Трилінський І. І. 334
 Троїцька Т. С. 335
 Тураев Ф. 336
 Тутова О. В. 337
 Тхоржевский Д. А. 46, 294
 Тягур Р. С. 338
 Уварова Ю. В. 339
 Умрик М. А. 340
 Федоренко І. В. 341
 Федорчук В. В. 342
 Филипчук М. С. 343
 Финьков А. В. 344
 Флешар Е. 345
 Флорес Э. Д. Х. 346
 Фоменко Н. Н. 347
 Франчук В. М. 348
 Франчук Т. И. 349
 Фридманская О. М. 350
 Фурман О. А. 351
 Хазіна С. А. 352
 Харківців І. Р. 353
 Хижна О. П. 191, 355
 Хилько М. І. 216
 Хина С. Т. 356
 Хмель Н. Д. 357
 Хмурич Р. М. 358
 Хома О. М. 359
 Хоменко А. В. 360
 Хоменко Л. М. 361
 Хомич В. Ф. 362
 Хоружа О. В. 363
 Хроленко М. В. 364
 Царенко О. М. 365
 Цибко Г. Ю. 366
 Цюлюпа Н. Л. 368
 Цюряк І. О. 369
 Цьось А. В. 367
 Чайка В. М. 370
 Чарламенко В. Б. 354
 Чепелева Н. В. 371
 Чепок В. И. 372
 Черныш М. П. 373
 Чорна І. М. 374
 Шапошнікова І. М. 178, 375
 Шапран О. І. 376
 Шарко В. Д. 377
 Шахов В. И. 378
 Швец Н. А. 379
 Шевнюк О. Л. 291, 380, 381
 Шевцова С. М. 382
 Шевченко А. Ф. 383
 Шелухин Ю. Д. 384
 Ши Цзюнь-Бо 385
 Шиман О. І. 386
 Шинкаренко В. И. 387
 Шинтяпіна І. В. 388
 Шишкіна О. О. 389
 Шпак О. Т. 390
 Штепа О. Г. 391
 Шунда Н. М. 392
 Щербініна О. М. 393
 Щолокова О. П. . 78, 247, 343, 368
 Юник Д. М. 197
 Юрженко В. В. 394
 Юрченко В. І. 395
 Яремчук С. В. 396
 Яскажук А. С. 397
 Яцишин Н. П. 398
 Яшанов С. М. 399, 400

З м і с т

Андрущенко В. П. Ідея вчителя	
Андрущенко В. П. Підготовці вчителя-педагога – державну підтримку...	
Підготовка майбутнього вчителя: дисертації, захищені в НПУ імені М. П. Драгоманова (1956-2011 роки).....	
<i>Іменний покажчик</i>	

Інформаційне видання

Підготовка майбутнього вчителя

Бібліографічний покажчик дисертацій, які захищені в НПУ імені М. П.

<i>Упорядник</i> –	Тарасова Наталія Іванівна
<i>Науковий редактор</i> –	Савенкова Людмила Василівна, к.п.н.
<i>Бібліографічний редактор</i> –	Кадіна Олена Анатоліївна, Шаленко Галина Іванівна
<i>Комп'ютерне складання</i> –	Антоненко Олена Станіславівна, Бодрова Лариса Степанівна
<i>Технічний редактор</i> –	
<i>Оригінал—макет</i> –	
<i>Фото</i> –	З архіву проф. О.О.Сушка

Підписано до друку .
Формат 60x84/16 Папір офсетний. Гарнітура Таймс. Друк офсетний.
Умовн. друк. аркушів 3. Облік видав арк.
Віддруковано з оригіналів

Видавництво Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова. 01030, м. Київ, вул. Пирогова, 9.
Свідоцтво про реєстрацію № 1101 від 29.10.2002
(044) 239-30-26
Інформаційне видання